

ಹೊರಮಂಜಿ

ಜುಲೈ ೧೯೪೪
ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ

ಸಂಪಾದಕರು :
ಶ್ರೀಲಿ ರಾ. ಶಿ.

ಚಿತ್ರಕಾರರು :
ಶ್ರೀಲಿ ಆರ್. ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ್.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀಲಿ ನಾ. ಕ.
ಶ್ರೀಲಿ ಶ್ರಿ. ವಿ.
ಶ್ರೀಲಿ ಪಾಠಾಳಿ
ಶ್ರೀಲಿ ಖಾರಂತ
ಶ್ರೀಲಿ ಪಂಡಿತ್
ಶ್ರೀಮತಿ ಕೇಸರಿ
ಶ್ರೀಲಿ ದೇಶಿರಾಜ

ಬಿಡಿ ಪತ್ರಿಕೆ - - ಕೇವಲ ಎರಡಾಣೆ

ತಿಳಿವಳಿಯ
ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಕೊ ರ ವಂ ಜಿ

ಕೊರವಂಜಿಯು ತಿಳಿನಗೆಯ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ. ತಿಳಿಹಾಸ್ಯದ ಲೇಖನಗಳು, ಹರಟೆಗಳು, ಅಣಕವಾಡುಗಳು, ನಗೆ ಹಾಡುಗಳು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ವದಾ ಸುಸ್ವಾಗತವುಂಟು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ದ್ವೇಶಿಸಿ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ.

ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಟೈಪುಕೊಂಡರೆ ಖರ್ಚು ಒಳಿತು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಓದುವಂತೆ ತಿಳಿಬರಹದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ, ಅಚ್ಚಾದಾಗ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪುಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುವು.

ಸಂಪಾದಕೀಯ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಕರಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲಿ ಮಿಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು.

ಬಳ್ಳೇವೇಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ರೂ. ೨-೦-೦

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ಕೇವಲ ಆಣೆ ೦-೨-೦

ಚಂದಾದಾರರು ವಿಳಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾದಲ್ಲಿ, ಕೂಡಲೆ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ, ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು.

ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ವಿಷಯ	ಪುಟ
೧. ಕುಹಕಿಡಿಗಳು	೧
೨. ಉರಿಗಾಳು	೩
೩. ಒಂದೇ ಕಾಸಿಗಾಗಿ	೪
೪. ಕನಸಿಗ	೬
೫. ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ	೯
೬. ಜೆ. ಎಸ್. ಪಿ.ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು	೧೧
೭. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ	೧೩
೮. ಬೃಹತ್ ಚರಣ	೧೬
೯. ತಾರೆಗಳ ಮರುಮಾತು	೧೯
೧೦. ಅನರ್ಥಕೋಶ	೨೧
೧೧. ನಾವು ಬಿದ್ದ ಬೀಸು	೨೨
೧೨. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಭೆ	೨೫
೧೩. ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿ	೨೯
೧೪. ಹೀಗೂ ಉಂಟೇ !	೩೩
೧೫. ನಕ್ಷತ್ರಗಳು	೩೭

ಸ ಕ ಲ ವೂ ಪ್ರಿ ಯ ವಾದ

ಸ ಮ ರ ಕಾ ಲ ದ ಲ್ಲಿ

- ನಿಮಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ -

“ರಾ ಜಾ ಸ್ನೋ”

ವ ನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ

ಮಣ್ಯಂ ಮತ್ತು ಕಂಪೆನಿ

ಬೆಂಗಳೂರು, - - ಮದ್ರಾಸು

ಗಾಲದಲ್ಲೂ ರೂ.ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಎಂದರೆ, ಎಂತಹ ಅಕ್ಕಿ ಇರಬಹುದು. ಗಜೇಂದ್ರಭೋಗವೇ, ಭೀಮೇಂದ್ರಭೋಗವೋ—ಈ ಮಿತ್ರ ಮೋಸ ಮಾಡಿದನೇ? ಅದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದಿದ್ದನೇ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಯೋಚಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು ಏನಾದರೇನು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡು, ಮಿಕ್ಕ ಸಾಮಾನನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ನಾನೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದೆ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ನಡೆದಿದ್ದು ಶನಿವಾರ. ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಊಟಕ್ಕೆ ಕೂತರೆ ವಿಚಿತ್ರಾನ್ನ —ಅರೆಭತ್ತಾನ್ನ.

“ಏನೇ, ಇದು. ಅನ್ನವೇ, ಇದು”

“ ನೀವು ತಂದ ಅಕ್ಕಿಯೇ. ಮಾಡಿಸಿ ಆರಿಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.”

“ಇದು ತಿಂದರೆ ಬದುಕಲಾಗುತ್ತೆಯೇ?”

“ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನ ಬೇಡಿ ಅಂದರೆ. ಇದೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಂಗಾಲಾದವರ ಹಾಗಾದರೆ”

“ಆಗ ಸುಖವಾಗಿಯಾದರೂ ಸಾಯಬಹುದಲ್ಲ, ಇದು ತಿಂದು ಸಾಯುವ ಬದಲು, ರಾಮ ರಾಮ ಎಂದು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಸತ್ತರೆ ಸ್ವರ್ಗವಲ್ಲೇ?”

“ಛೇ, ಏನು ಹಾಗಂತೀರಿ? ಇದೇ ಮೈಯ್ಯಿಗೆ ಒಂಟಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಗುತ್ತೆ. ರಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತವೇ ಜನರು ಹೇಗಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು.”

*

*

*

ಸರಿ, ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಾದುವು. ಆ ಸಂಜೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಡಿಪೋ ಅಧಿಕಾರಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಇವತ್ತು ರಜಾ ನನಗೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಹಾಗೆಯೇ ಗಾಳಿ ಸವಾರಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಬಂದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟ. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತು ಈ ಮಾತು ಆಡುತ್ತಾ, ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆವು. ಅವನು ಹೇಳತೊಡಗಿದ.

“ನೋಡು ನನ್ನದು ಕಣ್ಕಾಲಗ್ನ. ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಡು. ಮಿತ್ರರಿಂದ ದ್ರೋಹದ ಭಯ ಎಂದಿತ್ತು. ಏನಾಗುತ್ತೋ ಎಂದಿದ್ದೆ. ಈ ವಾರ ಡಿಪೋಗೆ ಬಂದ ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ೩೦ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಆ ಹಾಳು ಜವಾನ ಕದ್ದು ಬಿಟ್ಟ. ಇದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ಜವಾನ ನಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೆ. ಮಿತ್ರಘಾತುಕ, ಅವನನ್ನು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ

ಭಾರತೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಂದ

ಭಾರತೀಯ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಂದ

ಭಾರತೀಯ ಕಲಾಕಾಶಲ್ಯದಿಂದ

ಕೂಡಿರುವುದೇ

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ

ತಯಾರಿಕೆಯ ನೈರೀಕ್ಷೆ

—

ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವುದೆಂದು

ಖ್ಯಾತಿಪಡೆದಿದೆ

ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಈ ೩೦ ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಹೇಗೆ ಸರಿಮಾಡುವುದನ್ನು ಎಂದಿದ್ದೆ. ಕಡೆಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಸೇರು ಭತ್ತ ಇದ್ದಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತು. ಈ ಟ್ರಿಬ್ಬಲ್‌ಸಾಣೆ ಅಕ್ಕಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸೇರು, ಈ ಹತ್ತು ಸೇರು ಭತ್ತ ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ, ಒಂದು ಕಡೆ ಇಟ್ಟು ಮಾರಿಬಿಡೋಣವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ ತಿಳಿಯದವರಿಗೆ ಮಾರಿದರೆ, ದೂರು ಹೇಳಿಯಾರು ಎಂದು ಭಯಪಟ್ಟು, ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಮಾರಿದೆ. ಈಗ ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಮಾನ ಉಳಿಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಡುಬರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಯ್ತು” ಎಂದ.

“ ನನಗೂ ಅದನ್ನೇ ಮಾರಿದೆಯೇನೋ ” ಎಂದೆ.

“ ಹೌದು ” ಎಂದ.

“ ಮಿತ್ರ ದ್ರೋಹಿ ” ಎಂದೆ.

“ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ” ಎಂದ.

“ ಏನೋ ಹಾಗಂದರೆ ” ಎಂದೆ.

“ ಅವತ್ತು ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೂ, ಇವತ್ತು ನೋಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಪೌಂಡಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದೀಯೆ ” ಎಂದ.

“ ಇಲ್ಲ ಕಣೋ ” ಎಂದೆ.

“ ನಡೀ ಹೇಗೂ ಸ್ವೇಷನ್ನಿನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದೇವೆ, ತೂಕ ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡೋಣ ” ಎಂದ.

ಸ್ವೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ತೂಗಿದರೆ ದಿಟವಾಗಿಯೂ ನಾಲ್ಕು ಪೌಂಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದೆ.—

—ಅಲ್ಲಾ, ಗಜೇಂದ್ರ ಭೋಗ ತಂದರೆ—ಗಜೇಂದ್ರನಂತೆಯೇ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕಾದರೆ—ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಸಾಧ್ಯವೇ—ನೀವೇ ಹೇಳಿ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು
ಕೊಡುತ್ತದೆ

ಗ್ರೆಪ್ ಸಿರಪ್

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆದರ್ಶ ಔಷಧಿ.

ಆಹಾರದ ತೊಂದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಡಿತ, ಹಲ್ಲುಬರುವಾಗ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ
ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.

ತಯಾರಕರು:

ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್
ಲೆಬೋರೇಟರಿ

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ : : ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕೇಸರಿ ಕುಟೀರಂ ಲಿ., ಮದರಾಸು

ಲೋ ಡ್ರ-ಗರ್ಭಾಶಯ ಟಾನಿಕ್

ಆಕ್ರಮ ಮುಟ್ಟು, ಬಂಜೆತನ, ಗರ್ಭಜವಾಯು, ನಿದ್ರಾಭಂಗ, ಅಜೀರ್ಣ,
ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಕೆಮ್ಮು, ತಲೆನೋವು, ಬೆನ್ನುನೋವು ಮುಂತಾದುವನ್ನು
ವಾಸಿಮಾಡುವುದು.

ಅರ್ಕ-ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜ್ವರ ನಿವಾರಿಣಿ

ಇಫ್ಲೂಯೆಂಜಾ, ಟೈಫಾಯಿಡ್, ಮಲೇರಿಯ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ
ಜ್ವರಗಳನ್ನೂ ಪ್ಲೀಹ ಮತ್ತು ಪಿತ್ತಕೋಶ ರೋಗಗಳನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸುವುದು.

ಅಮೃತ-ರಕ್ತಶುದ್ಧಿ ಟಾನಿಕ್

ಎನೀಮಿಯ, ಮಲಬದ್ಧತೆ, ಅಜೀರ್ಣ, ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯ, ಎದೆಯ ನಿಶ್ಯಕ್ತಿ,
ಜ್ವಾಹಕಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ದೃಷ್ಟಿಮಾಂದ್ಯ, ತಲೆ ತಿರುಗುವುದು, ಚರ್ಮ
ರೋಗಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡುವುದು.

ವಿಜಂಟರು :

ಸಿಟಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಅಂಡ್ ಜನರಲ್ ಏಜನ್ಸಿ,

ಮಿಕ್ಕ ಪೇಟೆ,

:

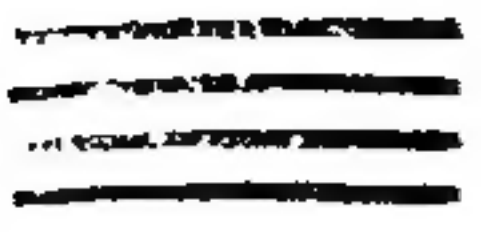
:

:

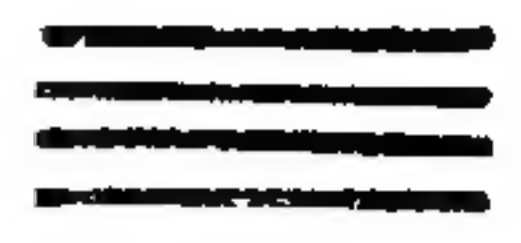
ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

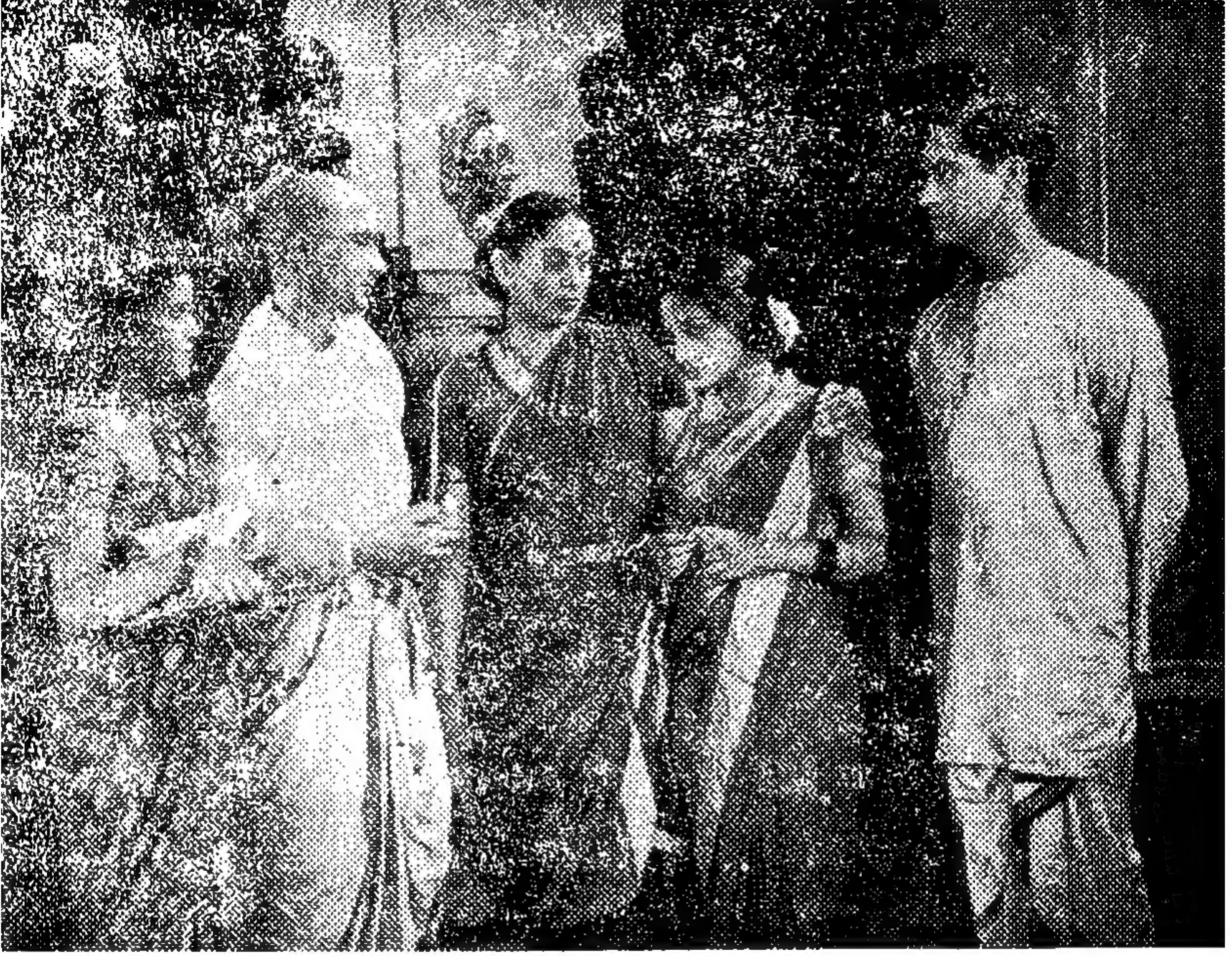
ಸಾರಥಿಯವರ

ಪಂತ್ಯುಲಮ್ಮ

(ತೆಲುಗು)

30-6-1944 ರಿಂದ

ಮೋತೀಲಾಲ್ ಟಾಕೀಸ್, ನೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ
ಮತ್ತು

ಮೇರಾ ಗಾವ್

(ಹಿಂದೀ)

ಒಲಂಪಿಯಾ
ಟಾಕೀಸ್,
ನೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ

ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾಗರ್‌ನಲ್ಲಿ 7-7-1944 ರಿಂದ “ಇಂಕಾರ್”

ವಿವರಗಳಿಗೆ—

ಚಂದ್ರಫಿಲ್ಮ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್,
ಗಾಂಧಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು

— ಇವರಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗೆ “ ಮೈಸೂರು ಲ್ಯಾಂಪ್ಸ್ ”
ಗಳ ನ್ಯಾಯವಾದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈ ಬೆಲೆಗಳು
ಸಂಸ್ಥಾನಾನುಳಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಪ್ರಕಾರ	ತರಹೆ	ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ರೂ. ಅ. ಪೈ
10-30	ವಾಕ್ಯಾಂ ಶುಭ್ರ BC.C. ,, E.S.C.	2-0-0
40	,, ,,	2-2-0
60	,, ,,	2-4-0
40	ಗ್ಯಾಸ್ ,,	2-4-0
60	,, ,,	2-8-0
75	,, ,,	3-0-0
100	,, ,,	4-0-0
150	,, ,,	6-4-0
200	,, ,,	9-0-0
300	,, ,,	12-8-0

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಏಜಂಟರು :-

ಓರಿಯೆಂಟಲ್ ಎಲಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕಂಪೆನಿ,

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಪುರಂ, ಸಜ್ಜನ್‌ರಾಯರ ಪ್ಲೇಸ್,

ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ.

ವಿಷ್ಣು ಸಿನೆಟೋನ್ ರವರ

---

* * ಮಾಯಾ ನಗರಿ * *

(ಮುಖ್ಯ ಭೂಮಿಕೆ)

ಯಶವಂತ್ ದವೆ - ರಾಜಕುಮಾರಿ - ಚಂದ್ರಿಕಾ - ಸ್ಯಾಂಸನ್

— ನೊಡಲಾದವರು ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ —

ಧೀರು ಬಾಯ್ ದೇಶಾಯ್

— ಇವರ ದಿಗ್ದರ್ಶನ —

ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ
ವ್ಯಾರವೌಂಟ್ ಟಾಕೀಸಿನಲ್ಲಿ

ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಗುಡ್‌ವಿನ್ ಸಿಕ್ವರ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್

ಸುಬೇದಾರ್ ಛತ್ರಂ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ

ಅಲ್ಲದೆ, ಬೆಜನಾಡ - ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿ - ಎರ್ನಾಕುಲಂ - ಶಾಖೆಗಳು.

— ಬರೆಯಿರಿ.

AT CLEARANCE RATES!

WATER HOSES

FROM 5/16" to 3"

ALL SIZES

IN VARIOUS PLY.

Enquire:

ARIES AGENCIES

MALLESWARAM, BANGALORE

ಮಗುವಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ
ಕೊಡುವ
ಈ ಸಾಬೂನು ಬೇಕು

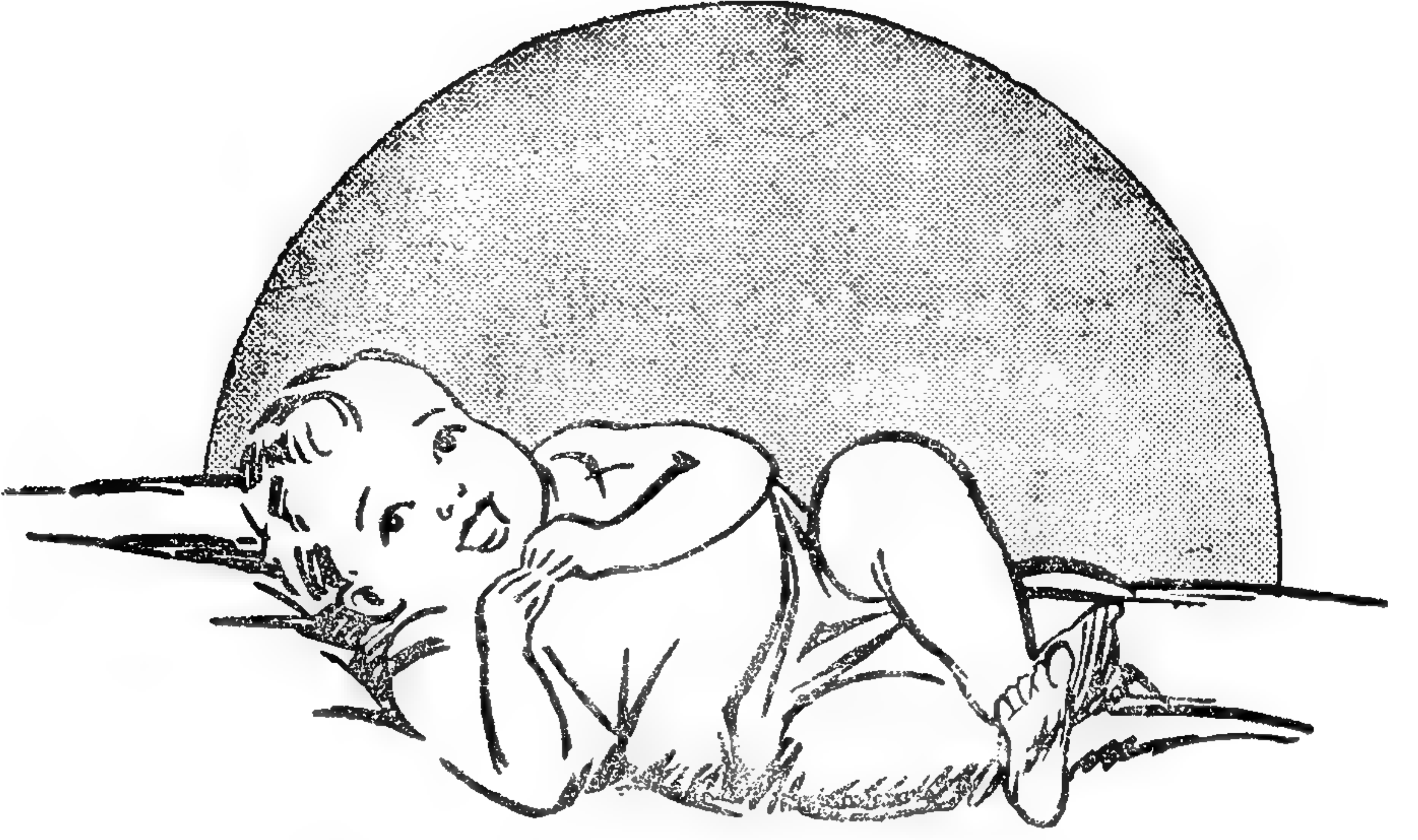
ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡಲ್
ಸಾಬೂನಿನಿಂದ ಬರುವ ಹೇರಳವಾದ

ನೋರೆಯು ಚರ್ಮವನ್ನು ಬಹು ಬೇಗ ಜೊಕ್ಕುಟವಡಿಸುತ್ತದೆ.....
ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಳೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೆ. ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಹಾರದಂತಿರುವ
ಈ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸಾಬೂನನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ.

ಎ ಲ್ಲೆ ಲ್ಲಿ ಯೂ ದೊ ರೆ ಯು ತ್ತ ದೆ

ಮೈಸೂರು ಸ್ಯಾಂಡಲ್ ಸೋಪ್

ಒಂ ದು ದಿನ

ಅವನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವನು

ಈಗಿನಿಂದ ಇನ್ನು 20 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಅವನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವನು. ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತರವೇತಾದವರನ್ನೇ ಆರಿಸುವರು.

ನೀವು ಬಹು ಸುಲಭವಾದ ಮತ್ತು ಕ್ರಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಡುವುದರಿಂದ ಅವನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲೂ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲೂ.....ಶಾಸ್ತ್ರೀಯದಲ್ಲೂ ಸಾಮಾಜಿಕದಲ್ಲೂ ಸಿದ್ಧತೆ ಹೊಂದಿ ಅವಲೂಕವಾದ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವನು.

ಅವನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಜೀವವಿಮಾ ಶಾಖೆಯ ಮೂಲಕ

— ಕೂ ದಿ ದಿ —

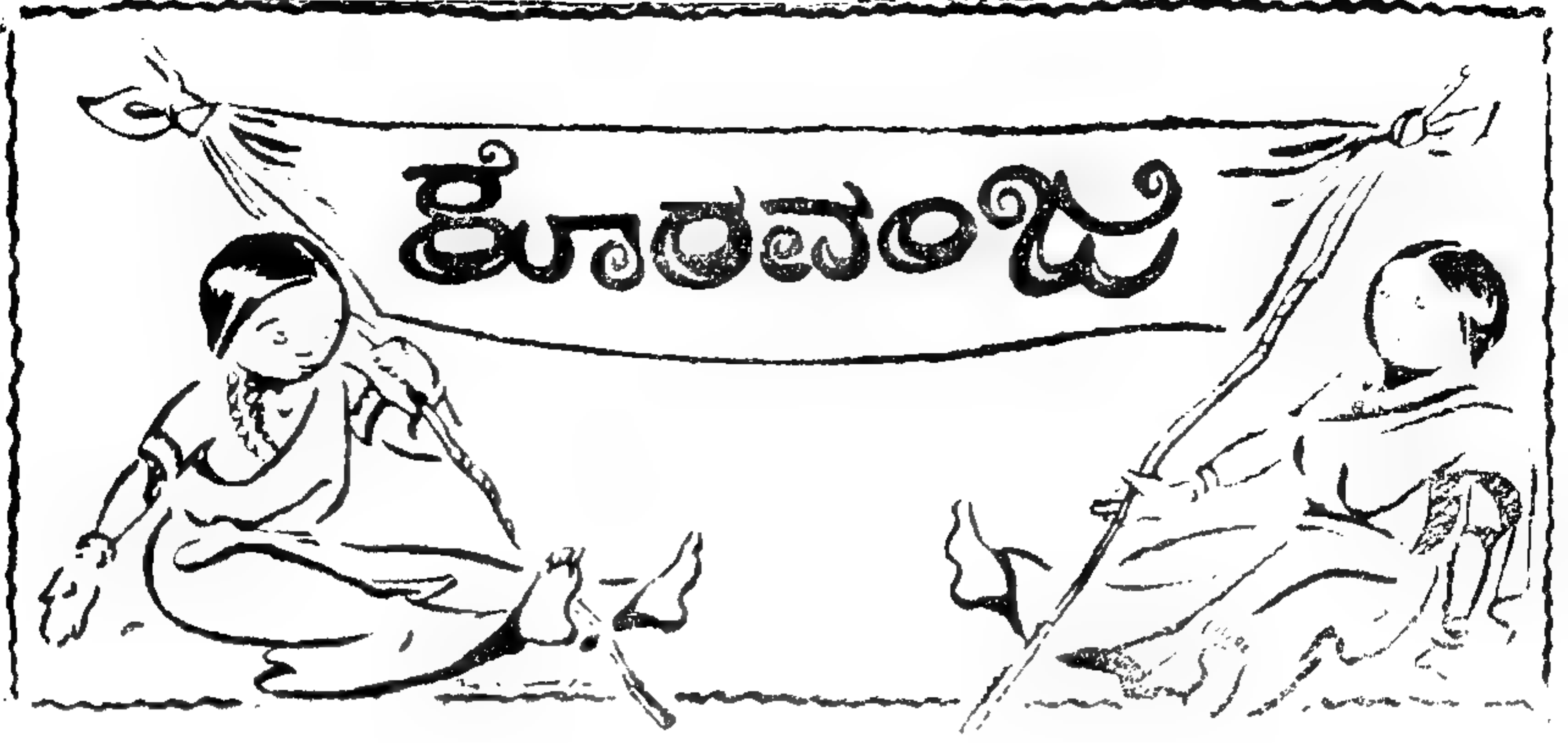
ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರೆದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ವಿವರಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಡುವವು.

ಸೆಕ್ರೆಟರಿ,

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಿ ಜೀವವಿಮಾ ಶಾಖೆ, ಬೆಂಗಳೂರು

[ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆಲ್ಲಾ ತೆರದಿದೆ]

ಸಂಪುಟ ೩]

ಕೊರವಂಜಿ—ಜುಲೈ ೧೯೪೪

[ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

ಬೆನರು ಸುರಿಸಿ ಸುರಿಸಿ ದುಡಿಯುವವರಿಗೋಸುಗ ಬೆವರಿಡ್ತಾ ಪ್ಲಾನ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ, ಹೌದೇ ?

✱ ✱ ✱

ಇತ್ತೀಂದೀಚೆಗೆ ಉರುವ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕಾಗದದ ಅಭಾವದ ಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಯಿತು.

✱ ✱ ✱

ಜರ್ಮನರು ಚಾಲಕನಿಲ್ಲದ ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೆಂತೆ—
—ಇದೇನು ಮಹಾ ! ನಾಯಕರಿಲ್ಲದ ಸೈನ್ಯಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವೇ ಅವರು !

✱ ✱ ✱

ಫಿನ್‌ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ರಷ್ಯನರ ಮುಂದೋಟವನ್ನು ನೋಡಿ, ಈಗ ಜರ್ಮನ್ ಸೈನ್ಯ ಫಿನ್‌ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರುವುದಂತೆ.

—ಅಂದರೆ, ಸೋಲಿಗೆ ಫಿನ್‌ಲೆಂಡಿನವರು ಕಾರಣರಲ್ಲ—ಜರ್ಮನರು ಎಂದೆ ನ್ನಲು ಹೀಗೆ ಹೆಲ್ಲಿಂಕಿಯವರು ಮಾಡಿರಬಹುದೆ—

ಬಂಗಳದ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯು ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆಯಂತೆ

—ಇದ್ದ ಹೆಣವೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಭತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೇ ಖರ್ಚಾದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದು ಸುಳ್ಳಂತೆ.

* * *

ಉರಿಯದಿರುವ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಯವರು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

—ಏಕೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ? ನಮ್ಮನೆ ಸೌದೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇ?

* * *

ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಉದ್ದು ದೊರಕಿ ಉಡ್ಲಿ ಅಥಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತಂತೆ.

—ಮದರಾಸಿನವರು ಈಗ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

* * *

ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡವೊಂದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಜಳುವಳಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರಂತೆ.—

—ಓಹೋ! ಬೊಮ್ಮನೀಸ್ತಾನ್.

* * *

ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಹವಾ ಬಲು ಹಿತಕರವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ.

—ಆದರೆ, ಜಿನ್ನಾರವರು ಹಾಗಲ್ಲ; ಬಿಸಿ ಬಿಸಿ ಎನ್ನುತ್ತಿರುವರಂತೆ.—

* * *

—== ಉ ರಿ ಗಾ ಳು ==—

ನಿವೃತ್ತ ವೈಸ್ರಾಯರಾದ ಲಾರ್ಡ್‌ಲಿನ್‌ಲಿತ್‌ಗೌ ಅವರು ಈಗ ಬೈಬಿಲ್ ಪಾರಾಯಣವನ್ನೂ, ಸಂತಾನ ವಿರೋಧ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪಠನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ! —ಲಿನ್‌ಲಿತ್‌ಗೌರವರ ತಂದೆಯವರೇ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

* * *

ಎಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಕಷ್ಟಬಂದರೂ ಯಾಕೆ ಎಂದು ಕೊಕ್ಕೆಹಾಕುವ ಗಾಂಧಿಜಿ ಯವರಿಗೂ ಒಂದು ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕಿತಲ್ಲಾ, ಆ ಹುಳ!

* * *

“ನಡುರಾತ್ರಿ ನಕ್ಕು ನಿದ್ರಾಭಂಗಮಾಡಿಸರೆಂದು ನಾರಿಯರಿಬ್ಬರನ್ನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್ ನಗರದ ನ್ಯಾಯಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಡವಳಿಕೆ ನಡೆಯಿತು.....” ಇಂತಹ ಶೈಲಿಗೆ ನಮ್ಮದೂ ಒಂದು ನಕಾರವಿರಲಿ.

* * *

“ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ಎಂಬ ವಿಷಯದಮೇಲೆ ಹಿಂಟುವರ್ಷದ ಬಾಲಕನ ಉಜ್ವಲ ಉಪನ್ಯಾಸ!” (ಬಾತ್ಮಿ) ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆರುತಿಂಗಳ ಕೈಗೂಸು “ಆಹಾರ” ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ದಿನವೂ ಉಜ್ವಲವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

* * *

ವಿಶ್ರಾಂತಿಗಾಗಿ ಪತ್ನೀಸಮೇತ ಪರಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತೆರಳುವ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಡಿಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ೩೦೦ ರೂ. ತನಕ ಸಹಾಯಮಾಡುವರಂತೆ. ಆದರೆ, “ಪತ್ನೀಸಮೇತ” ಎಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇಕೆ?

* * *

ಕಾಗದದ ಅಭಾವ ಇನ್ನು ತೀವ್ರಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೂ! ಸಾಲ ಕೊಡುವವರು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಒಬ್ಬರು ಸೂಚನೆ ಇತ್ತಿದಾರೆ.

* * *

“ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ನೂರಾರು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ತರುಣರು ಹೊರಬೀಳುತ್ತಿರುವರು” (ಬಾತ್ಮಿ) ...ಹೌದು! ಸೀಟ್‌ಸಿಕ್ಕಿದೆ!

* * *

“ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇತರರಿಗಿಂತ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ” (ಉಪನ್ಯಾಸ) ... ಹಾಗಾದರೆ, ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೇ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಬೇಕೆ?

ಒಂದೇ ಕಾಸಿಗಾಗಿ

ನಗರದ ಪ್ರಮುಖ ಬ್ಯಾಂಕೊಂದರಲ್ಲಿ ಗೋಪುವು ನೌಕರನಾಗಿದ್ದ. ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ, ಅವನ ತಾಯಿಯು ತಿರುಸತಿ ವೆಂಕಟರಮಣನಿಗೆ ಹರಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರಿಂದಲೂ, ಅವನ ತಂದೆ, ಬ್ಯಾಂಕು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಮನೆಗೆ ನಿತ್ಯಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದ್ದ ರಿಂದಲೂ, ಮುಖ್ಯ ಅವನ ಭಾವೀ ಮಾವ ದೊಡ್ಡ ಬಾಯಿನ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತನಾದ್ದ ರಿಂದಲೂ, ಗೋಪುವಿಗೆ ಆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ೩೦-೧/೨-೧೩೫ ತಲುಬಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸವು ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು—ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದ.

ಆದರೆ.....

*

*

*

ಜೂನ್ ೩೦ನೆಯ ತಾರೀಖು ಆಯವ್ಯಯಗಳ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದ ಕಡೆಯ ದಿನ. ಗೋಪುವಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿಯದೆ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಕಬ್ಬನ್ ಬನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ, ತಿಂಡಿ ತಿಂದು, ಬಂದವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಕ್ಕು, ನಂತರ ಚಲನ ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಗಾಡಾಂಧಕಾರ ದಲ್ಲಿ, ಲಲ್ಲಿಯಾಡಿ, ರಾತ್ರಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಕಲ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ.

ಆದರೆ.....

*

*

*

ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಲೋಗುಲ್ಲು. ಹುಯಿಲೋ ಹುಯಿಲು, ಗಲಾಟೆಯೋಗಲಾಟೆ —ನೌಕರರೆಲ್ಲರೂ ಅನ್ಯಮನಸ್ಕರಾದಂತೆ ಶತಪಥ.—ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಕೊಠಡಿ ಯಿಂದ ಖಜಾಂಚಿಯ ಕೊಠಡಿಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದರು—ಕೆಲವು ನೌಕರರು ಕಿವಿಹಿಂದಿದ್ದ ಪೆನ್ನಿಲ್ಲನ್ನು ಮರೆತು ಬರೀ ಬೆರಳುಗಳಿಂದಲೇ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನೌಕರರು ಮೂಗಿನ ಮೇಲಿನ ಕನ್ನಡಕವನ್ನು ಹಣೆಗೆ ನೂಂಕಿ, ಮೇಜು, ಜೇಬು, ಜವಾನ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹುಡುಕಲಾರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಹಲವು ನೌಕರರು ನಿಂತಿದ್ದ ಕಡೆಯೇ ಗಾಯತ್ರಿ ಜಪ ಮಾಡುವವರಂತೆ ಹೆಬ್ಬೆರ ಳಿಂದ ಇತರ ಬೆರಳುಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಹೊರೆ ವಿಸಾಶೆ ಇರುವುದನ್ನೂ ಮರೆತು ಗಡ್ಡವನ್ನು ತಿರುವ ಹತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಆರು ಗಂಟೆಯ ಸಮಯ. ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣಬರಲಿಲ್ಲ. ಗೋಪುವಿಗೆ ಆತುರ, ಬೇಗ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು. ಹೊಸ ನೌಕರ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರಿಕೆ. ಕಡೆಗೂ ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿ ಕೊಂಡು, ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ, ಕಾಡುಮೃಗಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಓಡಾಡುವ ಉದ್ಯಾನ ವನದಲ್ಲಿ, ಒಬ್ಬಳೇ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳಬ ನೌಕರನನ್ನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟ.

“ಏನ್ರಿ, ಇವತ್ತು ಯಾರೂ ಹೊರಗೆ ಹೊರಡುವಂತೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕು ಮುಚ್ಚುವುದು, ದಿನಾಲೂ ಐದು ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯುವುದೇ ತಡ, ಟೆನ್ನಿಸ್ ಬ್ಯಾಟು, ಚಿಲ್ಲರೆ ದುಡ್ಡು, ಭತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಇವತ್ತೇನು ಇಷ್ಟು ಗಲಾಟೆ?”

ಹೆಳಬ ನೌಕರನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟನು

“ನೋಡು ಗೋಪೂ, ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಸು ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಸರಿಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅದಾಗುವ ತನಕ ಯಾರೂ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟು ಅವಾಂತರ ”

ಗೋಪುವಿಗೆ ತಲೆ ಕೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತಾಯಿತು. ಇತ್ತ ಒಂದು ಕಾಸಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬ್ಯಾಂಕೇ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ. ಅತ್ತ ಒಂದು ತಾಸಿನಿಂದ ಕಾದಿರುವ ಶಕುಂತಲೆ. ಇವನು ಅಷ್ಟು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬನಕ್ಕೆ ಬನವೇ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ. ಇತ್ತ ನದಿ—ಅತ್ತ ಪುಲಿ.—

ಆದರೆ, ಗೋಪುವಿಗೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಹೊಳೆಯಿತು. ಮೆಲ್ಲಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಕಾಣದಂತೆ ಜೇಬಿನಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನು ತೆಗೆದ. ನೆಟ್ಟಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಕೊಠಡಿಗೆ ಹೋದ ಸ್ವಾಮಿ ಅಂದ. “ಆ” ಎಂದರು. ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಯಾದ ಆ ಕಾಸು ಎಂದ. ಆಹಾ! ಎಂದರು ಅವರು. ಅದು ನನ್ನ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕದ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಇಗೋ ಎಂದು ಆ ಕಾಸನ್ನು ಅವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟ.

ಛೇ—ಅವಿವೇಕಿ, ಒಂದು ಕಾಸು ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದಿದೆ—ಎಂದು ರೇಗಿದರು, ಅವರು ಅಲ್ಲದೆ, ತಿರುಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀನು ಬರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಗುಟುರಿದರು.

ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ನೆಟ್ಟಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಶಕುಂತಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆಯೂ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಶಕುಂತಲೆಯು ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಳು ತನ್ನ ಫಾವ, ಅಕ್ಕ ಇಬ್ಬರೂ ಬನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದೂ, ಇವನು ಬಾರದುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವರು ಇವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಚಲನಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರಿಂದು ಮುಖ್ಯ ರಾಮರಾಜ್ಯವು ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದೂ, ಹೇಳಿದಳು.

ರಾಮರಾಜ್ಯವು ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆ? ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಾಸು ಇತ್ತೇ, ಇತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಗೋಪು ಗೊಣಗಿದ.

• • •
ಊಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ, ತೋಟದ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಲೀ ಚೂಟಿಯಾದ ಯುವಕನು ಬೇಕಾದರೆ—ರೆ.—ಗೋಪುವು ಇನ್ನೂ ಬಿಡುವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಕ ನ ಸ ಗ

“ಆ ಚಿಕ್ಕ ಮನೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊಸಳೆ ಸಂದೂಕದ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಾನು ತಿರುಗಿ ನೋಡುತ್ತಲೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಆ ಗರಗಸದ ಬಾಯನ್ನು ತೆರೆಯಿತು.”

ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮುಸ್ಸಾಮಿಯ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಿರುಗಿದವು. ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾನೂ, ಮುಸ್ಸಾಮಿ, ರಾಮ್ಸಾಮಿ, ಆನಂದು ನಾಲ್ಕು ಜನವು ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇದುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು. ಯಾವುದೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮುಸ್ಸಾಮಿಯು ಆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅವನು ಕಂಡ ಕನಸನ್ನು ನಮಗೆ ವಿಶದಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ—

“ಆ ಮೇಲೆ” ಎಂದೆ.

“ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೊಸಳೆಯ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಬುಟ್ಟಿ, ಆ ಬುಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಪ್ಪು ನಿಂತಿದ್ದ. ಒಂದು ಬಾರಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅವನು ಕೆಮ್ಮಿದ. ಕುಪ್ಪು ಕೆಮ್ಮಿದರೆ ಆಗುವ ಶಬ್ದವು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ.”

ನಾನೇ ಕುಪ್ಪು. ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಮುಸ್ಸಾಮಿಯ ಮಾತಿಗೆ ಮರುಮಾತು ಆಡದೆ, ತಂಪಾಗಿ ಧೂಮಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ; ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಗೋಪ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಮ್ಮನ್ನು ನಾನೂ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ರುಚಿಸಲಿಲ್ಲ.

“ನಾನೇನು ಹಾಗೆ ಸಿಡ್ಲು ಹೊಡೆದಂತೆ ಕೆಮ್ಮುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದೆ.

ಕನಸಿಗನು ನನ್ನ ಕಡೆ ತಿರುಗಿದನು. ಉಳಿದವರೂ ನನ್ನ ಕಡೆ ನೋಡಿದರು.

“ಅಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ನಾನು ಮೊಸಳೆ ಬೆನ್ನಿನ ಮೇಲೆ ಗೂಡೆಯ ಅಂಬಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಸ್ವಂತ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ವಿನಹಾ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ.”

“ಆದರೆ ಕುಪ್ಪು, ಅದು ನನ್ನ ಕನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ” ಎಂದು ಶುರುಮಾಡಿದ ಆ ಜಿರಳೆಯಂತಿದ್ದ ಮುಸ್ಸಾಮಿ.

“ಅಲ್ಲದೆ ನೀನು ಮೊಸಳೆಯ ಮೇಲೆ ಅಂಚಾರಿ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ನಿನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನಸುಗಳು ಎಷ್ಟು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರನೋಡು. ಏನೇನೂ ಕಮ್ಮಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾರಿದುವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುವುದು. ಆದರೆ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಿ ನಡೆದಂತೆ ನಮಗೆ ತೋರುವುದು. ಅಲ್ಲವೇ?”

ಮತ್ತು ಆ ತೆರೆದ ಗರಗಸದ ಬಾಯಿಗಳು ಸುಮ್ಮನೆ ಪಿಟಪಿಟಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದುವು. ಮುಂದೆ ನಡೆದುದನ್ನು ಹೇಳಲೇ?

ಸಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವನಿಗೆ ‘ಬೇಡ’ ಎಂದು ನೋಡಿದವು. ಆ ‘ಬೇಡ’ ಎಂದು ಸಾವು ತೋರಿದ ಮುಖದ ಅಭಿನಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಪಡೆದು ಮರಳಿ ಮುಂದುವರಿದ.

“ಆಗ ಸಾನು ಒಂದು ಜಟ್ಟಾವನ್ನು ಕರೆದೆ”.

“ಏನು ಎತ್ತಿನ ಗಾಡಿಯೇ” ಎಂದೆ. “ಅಲ್ಲಾ ಒಂದು ಜಟ್ಟಾ. ಜಟ್ಟಾ ಸಾಖಿಯ ಜತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಈ ಮೊಸಳೆಯ ಭಯವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂದು ಏನೊ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಆ ಜಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಮುಂದೊರಟೆ. ಚಿಕ್ಕಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವೇಳೆಗೆ ತುಂಬಾ ಗಲಭೆ—ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಅದು ಒಂದು ರಸ್ತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಜಟ್ಟಾವಾಗಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ನಡೆಯಿಸುವ ಒಂದು ಚಕ್ರದ ಗಾಡಿಯಾಗಿತ್ತು.

“ನೀನು ನೋಡಿದ್ದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಮೊಸಳೆಯೇ?” ಎಂದೆ.

“ಅದೇ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆ ಮೊಸಳೆಯ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಅದರ ಹಿಂಭಾಗವು ಒಂದು ಬೆಕ್ಕಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ರಾಮ್ನಾಮಿ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಂತು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ನೋಡಿದೆ. ಅದು ರಾಮ್ನಾಮಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು.

ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಮ್ನಾಮಿಯು “ಕ್ಷಮಿಸು, ನೀನು ನೋಡಿದ ಮೊಸಳೆಯೇ ಸಾಸಾಗಿದ್ದೇನೋ, ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಕ್ಕಿನಂತಿದ್ದ ಹಿಂಭಾಗವು ಮಾತ್ರವೋ”

‘ಆ’ ಎಂದು ಗುಟುರಿಸಿದ ಮುಸ್ಸಾಮಿ.

“ಆ ವಿಚಾರ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಬೆಕ್ಕಿನಂತಿದ್ದ ಹಿಂಭಾಗವು ಮಾತ್ರ ಸಾಸಾದರೆ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ, ಮೊಸಳೆಯೇ ಸಾಸಾಗಿದ್ದರೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಸಿನೀಮಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಕಾರ್ಯದ ಭಾರವು ನೀನು ಹೇಳುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು.”

ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗಿದ್ದರು. ಮುನ್ನಾಮಿ ನಂತರ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ. ಇದ್ದವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖ ಬಾಯಿಯೇ ಬಹಳ ಪಾಲು ಬೆಕ್ಕಿನಂತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿದ.

“ ನೀನು ಕನಸು ಕಂಡಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವವರೆಲ್ಲರೂ ನಿನಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ಗುರ್ತುವರು. ಆಲ್ಲದೆ, ನಿರ್ಜೀವ ವಸ್ತುಗಳೂ ಸಜೀವವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವುದು— ನೋಡು, ಹೋದ ಮಂಗಳವಾರ. ಮಂಗಳವಾರವೇ ಅಲ್ಲಾ, ಗುರುವಾರ ಕಂಡ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನೀನು ಒಂದು ಕಲ್ಲು ಬೆಂಚಾಗಿದ್ದೆ.”

ಆವೇಳೆಗೆ ಕನಸ್ಸು ಹೇಳುವ ಆವೇಶವು ಅವನನ್ನು ತಿರುಗಿ ಆವರಿಸಿತ್ತು. ಕನವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನಂತೆ ತೊದಲು ಮಾತನಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದ.

“ ಬೊಂಬೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನು ನಡೆಯಿಸುವ ಒಂದು ಚಕ್ರದ ಜಟ್ಟಾದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಾನು ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆ ಒಂದು ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತಾಯ್ತು. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ— ನಮ್ಮೂರ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಬತ್ತಿಹೋದ ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳ. ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೊಕ್ಕರೆ ಗಳಿದ್ದವು.

ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದೊ? ಎಂದು ಆನಂದುವು ಚಪ್ಪರಿಸಿದ. ಆನಂದುವು ಸುಮಾರು ಅರಡಿ ಎತ್ತರ, ಅರ್ಧಡಿ ಗಾತ್ರ ಇರುವ ವಸ್ತಾದಿ.

“ ಅಲ್ಲಾ, ಅಲ್ಲಾ ” ಎಂದು ಬೇಗ ಹೇಳಿ, ಮುನ್ನಾಮಿ ಮುಂದುವರಿದ.

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ಕೆರೆಯ ತೂಬಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡ. “ ಆ ವೇಳೆಗೆ ಆ ಮೊಸಳೆಯು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಕೆರೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಪ್ಪೆಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಎಸೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಚಿಪ್ಪು ತಗಲಿದರೂ ಆ ಹಾಳು ಮೊಸಳೆಯು ಸಾಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರೆ, ಒಂದೂ ಗುರಿ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಮೊಸಳೆಯು ಹತ್ತಿರ ಬಂದಿತು. ”

ಈ ವೇಳೆಗೆ ಅವನ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕನಸಿಗನಂತಾದುವು. ನಾನು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರಾಮ್ನಾಮಿ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದೆ, ಅವನ ಜಾಗವು ಖಾಲಿ.....

“ ಮೊಸಳೆಯು ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಹತ್ತಿರ ಬಂತು.

“ ಇನ್ನು ಎರಡೇ ಅಡಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಇನ್ನೇನು ಆ ಗರಗಸದ ಬಾಯನ್ನು ಆ ಅಸಹ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಮೈಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕು ”

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಕನಸಿಗನು ಅವನ ಜಾಗದಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಾಯ ವಾಗಿದ್ದನು.

✱

✱

ಮುಂದಿನ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ಬೆಕ್ಕು ಮೊಸಳೆಯು ಕನಸಿಗನ ಕತ್ತನ್ನು ಮನ ದಣಿಯ ಕಿವಿಚುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಆನಂದು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ತು.

✽ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ ✽

ನಾಡಿಗೆ ನಾಡೇ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯಂತೆ. ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮನ ಕೂಗೇ ಕೂಗಂತೆ, ಸಾರಿನ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಗೋಳೇ ಗೋಳಂತೆ. ದೇಶಾಧ್ಯಂತವೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂಬ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂದೇಶವಂತೆ.

ನಾನೇನೋ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿರುವವನು, ಹಾಗೂ ಯಜಮಾನನ ದೂರದ ನೆಂಟ. ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ನನಗೇನೂ ತಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಸಂತೆಯಲ್ಲೋ, ಪೌರ್ಣಮಿ ದಿವೋಗಳಲ್ಲೋ, ಎಲ್ಲೋ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲೇ ಇದೆ ಅನ್ನಿ. ಮೊನ್ನೆ ನನಗೆ ಒಂದು ದಿನ ರಜ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಯಾರೋ ದೇಶೋದ್ಧಾರಕರು ಹರಹರ ಅಂದರು, ಹರತಾಳ ಎಂದು ಜನರು ಕೂಗಿದರು. ಕಲ್ಲು ಬೀಳುತ್ತೇನೋ ಗಲಭೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತೇನೋ ಎಂದು ಯಜಮಾನರು ಅಂಗಡಿ ಮುಚ್ಚಿದರು. ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅಡ್ಡಾಡಿ ಬರೋಣ ವೆಂದು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟೆ. ಆಗ ಈ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂದೇಶ ಎದುರಿಗೆ ಕಂಡಿತು. ಯಾರ ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ನೋಡಹೊರಟೆ.

ಮೊದಲಾಗಿ ಈ ಕೂಗನ್ನು ಮೊದಲು ಕೂಗಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಏನು ಅಂದವಾದ ತೋಟ ಅನ್ನುತ್ತೀರಿ, ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣು ಸಾಲದು. ಒಂದು ಪಂಕ್ತಿಗೆ ಪಂಕ್ತಿಯೇ ವಿಧವಿಧ ಬಣ್ಣದ ಕ್ರೋಟನ್ ಗಿಡಗಳು. ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ರೋಜಾ ಗಿಡಗಳು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಹೂವಿನ ಬಳ್ಳಿಗಳು— ಒಂದೆರಡು ಸಂಪಿಗೆ ಮರ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಹಸುರು ಬಣ್ಣದ ಕುರ್ಚಿಗಳು—ಬೆಂಚುಗಳು—ಈ ಮನೆಯವರು ಕ್ರೋಟನ್ ಪಲ್ಯ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆಯೇ— ಬಳ್ಳಿ ಅವಿಯಲ್ ಉಣ್ಣುತ್ತಾರೋ—ರೋಜಾ ಚಟ್ನಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸಮ ಒಂದೂ ಬಗೆ ಹರಿಯದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋದೆ. ಏನು ದೊಡ್ಡ ನೈದಾನ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಲೂ. ಆಹಾ! ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾದ ಗಾಳಿ ಹವ. ಇವರೇನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಬಿದಿರಿನ ಮೆಳೆ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಈಗಿನಿಂದಲೂ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ದೂರಾಲೋಚನೆಯುಳ್ಳವರಿವರು ಎಂದುಕೊಂಡೆ. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ಗಜದಷ್ಟು ದೂರ ಬರೀ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು—ಆಹಾ! ಹುಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವರು ದಿಟವಾಗಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ಹುಲ್ಲು ಮೇಯಿಸಿಯೇ ಮೇಯಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದೂ ಅರ್ಥವಾಯಿತು— ಇನ್ನೊಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಲದ ಮರ ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಕೊರಗಿ

ನೊರಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಪ್ಪನ ಕಾಲದ ಆಲದ ಮರ—ಇನ್ನೊಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ವತ್ರ ಮರ ದೋರೆಗಾಯಿಗಳಿಂದ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದ ಮರ. ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಬಿಲ್ವತ್ರ ಕಾಯಿ ಉಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇನು, ಅತಿಸಾರದ ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯವೇ—ಎನ್ನಿಸಿತು.

ಕಡೆಗೆ ಈ ಚಳುವಳಿಯ ನೌಕರನ ಗುಡಿಸಲಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋದೆ, ಗುಡಿಸಲಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಮುಳ್ಳು ಬೇಲಿ. ನಾನು ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆ ಮಂದಿ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬದನೆಕಾಯಿ ಗಿಡಗಳು—ಒಂದು ಚದುರದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪರಬದನೆ, ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಂಗಿ, ತುದಿಯಲ್ಲಿ ತೋಗರಿಕಾಯಿ, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪಡವಲಕಾಯಿ, ಸೂರಿನ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಸಕ್ಕರೆ ಗುಂಬಳ. ನೋಡಿ ಮನದಣಿಯಿತು. ಈ ಮನೆಯವರಾದರೂ ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವರಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಾ ತರಕಾರಿಯಾದರೂ ತಿನ್ನ ಬಹುದಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸಿತು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಮನೆಯಾತ ಹೊರಗೆ ಬಂದು, ಒಂದು ಬುಟ್ಟಿ ತುಂಬ ತರಕಾರಿ ಕುಯ್ದು ತುಂಬಿದ. ದೊಡ್ಡ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದು “ಲೋ, ಇದನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಾ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಇನ್ನೊಂದು ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತರಕಾರಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ. ಅದನ್ನು ತಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಹೊರಡುತ್ತಾ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿದ, “ಲೇ, ನಾನು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಬೇಗ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅನ್ನ ಸಾರು ಬೇಗ ಮಾಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟು ಹೋದ.

•

•

•

ಆಗ ತಿಳಿಯಿತು ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ, ಚಿಕ್ಕ ಸಾಹೇಬರು ಏಕೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

— 0 —

ನೋಡೆ! ಇವತ್ತು ಎಂತಹ ವಿಪತ್ತು ಬಂತು ಅಂತೀಯಾ! ಅರ್ಧ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕಳ್ಳ ಸಿಕ್ಕಿ, ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ? ಪರ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೀಯಾ? ಅಂತ ಗದರಿಸಿದ.....

ಸರಿ! ನೀವು ಬೆಪ್ಪುತಕ್ಕಡಿಯ ಹಾಗೆ ಪರ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ! ಅಪ್ಪೆ ತಾನೇ!

•

•

ಜೆ. ಎಸ್. ಪಿ.ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು

ಉಲಾಸಗಿನ ಈಶಾನ್ಯ ಮೂಲೆ. ರಾತ್ರಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆ. ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ನಾನೊಬ್ಬನೇ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ನೀಲಿ ರಶ್ಮಿಯೊಂದು ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಸೊಬಗಿಗೆ ಮನಸೋತು ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ತಡಕಾಡಿದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅದರ ಪ್ರಭೆ ಇಮ್ಮಡಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿನ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ತೆ ಧಟಕ್ಕನೆ ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ಹತ್ತಿರದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಯಾರೋ ಬಿಸುಸುಯ್ದರು. ತನಗೆ ತಾನೇ ಏನನ್ನೋ ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಆಕೆಯ ಸುತ್ತ ಆ ನೀಲಿ ಬೆಳಕು ನಲಿದಾಡಿತು. ಅದೊಂದು ವನದೇವತೆ! ತಾವರೆ ದಂಟಿನ ಹಾಗಿನ ಮೈ; ದಂತ ದಿಂದ ಕಡೆದದ್ದು. ಕೇಶರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹನಿಗಳು ರತ್ನದಂತೆ ಮಿಣುಕಿದುವು. ತುಸು ತುಸು ಅವಳ ಆಗಿನ ರೋದನದ ರೀತಿ.

ನಾನು ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಅವಳು ಹೆದರಿ ಎದ್ದಳು. “ಭಯಪಡಬೇಡಿ!” ಅಂದೆ. “ಇಲ್ಲ ಕ್ಷಮಿಸಿ, ನನಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ..... ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಕುರಿತು.....ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೆನೆದು.....” ಅಂದಳು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಅವಳು ಅದೇ ಮರದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಚಾಕುವಿನಿಂದ ಕೊರೆದಿದ್ದ ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಎಂಬ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿ, “ನೋಡಿ! ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾಗಿದೆ?” ಅಂದಳು. “ಹೌದು! ಯಾರದೋ ಹೆಸರು” ಎಂದು ನಾನು ಅಂದಾಗ ಅವಳು, “ಅಯ್ಯೋ! ಎಷ್ಟು ಮುದ್ದಾದ ಹೆಸರು; ನನಗೆ ಆಗಲೇ ಗೊತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತು, ಆತ ಮನಮೋಹನನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಅಂತ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಎದ್ದಳು. ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ, ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಎಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸವಿಯನ್ನು ಹೀರಿದಳು “ಹುಂ! ಕೆ....ಎಸ್....ಪಿ....!” ಎಂದು ನಾನೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದೆ.

“ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಸಮನಾದ ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತಾನೆ?” ಎಂದು ಅವಳು ನನ್ನನ್ನು ಕಂಬನಿ ತುಂಬಿದ ಕಣ್ಣಿಂದ ಕೇಳಿದಳು. “ಎಲ್ಲಿಗೆ? ಇಲ್ಲೇ? ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.....ನೋಡಿ.....ಅವನು..... ಯಾವಾಗಲೋ..... ಅಂತು..... ಬೆಳಗ್ಗೆಯೋ..... ಸಂಜೆಯೋ.....”

ಆಕೆ ಕೈ ಚವ್ವಾಳೆ ತಟ್ಟುತ್ತಾ ನರ್ತನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಳು:

ಕೋಮಲ ಕಾಯನು

ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. !

ವೀರರ ನಾಯಕ

ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. !

ಎಂದು ಹಾಡುತ್ತ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದಳು. ಅವಳ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಭರತ ಸಾಟ್ಯದ ಭಗಿನಿಯರೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ಶಿಂಗಗಳು! “ಬೆಳಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲ ಸಂಜೆ ಬರುತ್ತಾನೆ,

ನನ್ನ ಕಣ್ಣು, ನನ್ನ ಮನೋನ್ಮಥನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವಳು ಆ ಮರದ ಸುತ್ತ ಓಡಿದಳು. ಅವಳ ಕಂಠ ಬೆಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಹಾಗೆ ಗಲಿರ್, ಗಲಿರ್, ಎಂದಿತು.

ಕಡೆಗೆ ಅವಳು ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತಳು. " ನನ್ನ ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ನಕ್ಕರೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಗಳೆಲ್ಲ ನಗುತ್ತವೆ; ಅವನು ನಿಂತರೆ ನೆಲವೇ ಕತ್ತತ್ತಿ ನೋಡುವುದು; ಅವನು ನಲಿದರೆ ಆಕಾಶವೇ ಅವನನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ನೋಡುವುದು. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಬೇರೊಬ್ಬಳಿಗೂ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ತುತ್ತ ತುದಿಯ ಮರದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅವನಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಗೂಡು ಮಾಡಿರುವೆನು. ಹಾ! ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ನೀನೆಂದು ಬರುವೆ? ಹೋ! ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ! ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ." ಎಂದು ಅವಳು ಒರಲಿದಳು.

" ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಯನ್ನು ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾನು ಹಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಹಾಡು ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾ ಜಾಣ ಒಂದು ಕೀರ್ತನೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೋಗಿಲೆ ಒಂದು ಪಲ್ಲವಿ ಕಲಿಸಿದೆ. ನವಿಲಿಂದ ನಾಟ್ಯ ಕಲಿತಿದ್ದೇನೆ .....ಅಯ್ಯೋ! ನನ್ನ ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ಎಂದು ಬರುವನು? ಅವನ ಕುರುಳನ್ನು ನಾನು ಹೀಗೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸುವೆನು. ಅವನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆವರಿನ ಹನಿ ನಿಂತಾಗ ಅವನು ಇನ್ನೂ ಮನಮೋಹಕವಾಗುವನು " ಎಂದು ಹಲುಬಿದಳು. " ಈ ಹೂವನ್ನು ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಮುಡಿಸುವೆನು " ಎಂದಳು. " ಒರಲಿದಳು ತರಳೆ " ಎಂದು ನಾರಣಪ್ಪ ನನಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ. ಅಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ತರಳೆ ಅಂದರೆ ಎಂಥವಳು, ಅಂತ; ಒರಲುವುದು ಹೇಗೆ, ಅಂತ

ತಾಯಿ! ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ.....ಮನೆಗೆ ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೋದರೆ, ಹೆಂಡತಿ ಅನ್ನ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ " ಅಂದೆ. " ಹೋಗಿ! ಹೋಗಿ! ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ ಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ.....ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳಿಸಿ " ಅಂದಳು, ಆ ವನದೇವತೆ! ನಾನು ತಲೆ ಯಾಡಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾನು ಸರಸರನೆ ಹೊರಬಂದೆ. ಒಂದು ಸಲ ನಿಂತು ಆಲಿಸಿದೆ. ಆಗ, ಗಿಡಗಿಂಟೆಗಳ ನಡುವೆ " ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ .....ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ." ಎಂಬ ಗಾಳಿ ತೂರಿಬರುತ್ತಿತ್ತು.

✱

✱

✱

ಸ್ವಾಮಿ! ತಾವು ಕೆ. ಎಸ್. ಪಿ. ಆದರೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಲಾಲ್‌ಬಾಗಿಗೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ಆ ವನದೇವತೆಯ ಕಲ್ಪನೆಯಷ್ಟು ನೀವು ಮನಮೋಹಕವಾಗಿರಲಾರಿರಿ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ, ಅಲ್ಲ, ಶಂಕೆ. ನೀವು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಗಾದರೂ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿ.....ಮರದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಮನವೊಪ್ಪುವಂತೆ ಹೆಸರು ಕೊರೆಯಬೇಡಿ.

—o—

ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಸಭೆ

ಕೆಲವು ಮಹಾವಾಕ್ಯಗಳು

(ಟೀಕಾ ಸಹಿತ)

“ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವವರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು”
(ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು).....ನಿದ್ದೆಗೆ? ಅವಕಾಶವಿದೆಯಲ್ಲಾ....ಇನ್ನು ಮಾತಿಗಿಲ್ಲವೇ?

+

“ಈ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರು “ನೀವು ಬದುಕಿರುವಾಗ ನಾವಿದನ್ನು ಉಡುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ”

(ಉಪನ್ಯಾಸ) ಸರಿ! ಅಂತು ತೆಗದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ತಾನೇ?

+

“ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬೇಯಿಸಿ ತಿಂದರೆ, ಆನೆಗಿರುವಷ್ಟು ಬಲ ಬರುತ್ತದೆ”
(ಸದಸ್ಯರು).....ರೆ!

+

“ನಾನು ಮಲೇರಿಯಾ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದೇನೆ” (ಕಡೂರು ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು).... ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮಂಡ್ಯ ಮುಂತಾದ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗಳಿಂದ ವಿರೋಧ ಪ್ರಕಟನೆಗಳು ಬರಲಿವೆಯಂತೆ.

+

“ವೇಪರ್ ಕಂಪ್ರೋಲರ್ ಎಕಾನಮಿ ಆರ್ಡರ್ ಅಂದರೆ, ಅದೇಕೆಬಂತೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ” (ಉಪನ್ಯಾಸಕ).... ಲಕ್ಷಾಂತರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ.

+

“ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೇಧಾವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಲಾ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ” (ವರದಿ) ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಂಕು ಖಡಿಯುತ್ತೆ.

+

“ನಾವು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆ, ಬೇಡವೆ, ಎಂಬ ಗತಿಯಾಗಿದೆ” (ವರದಿ) ....ಯಾರಿಗೆ? ಇವರಿಗೋ, ಅವರಿಗೋ?

“ ಶಾಲೆಗಳು ಅಧಿಕವಾದಂತೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಧಿಕವಾಗಿವೆ ”
(ಉಪನ್ಯಾಸಕರು).... ಆಯ್ಯೋ! ಗ್ರಹಚಾರವೇ? ನಮ್ಮೂರಿಗೂ ಈಗ ಒಂದು
ಹೊಸ ಶಾಲೆ ಬಂತಲ್ಲಾ !

*

*

*

“ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವ ೧೦೦ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸುಮಾಡುವವರಿಬ್ಬರು ಮಾತ್ರ. ಈ ಇಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಸುಮಾರು ೮೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡುವುದು ವಿಷಾದಕರ ? ”
(ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರದಿ) ... ವಿಷಾದಕರ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಬಾರದು. ತಲಾ ೪೦ ಲಕ್ಷದಂತೆ ಅವರಿಬ್ಬರಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು.

*

*

*

ಪ್ರಶ್ನೆ : ಲಂಚ ಕೊಡುವವರು ಯಾರ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಾದರೂ ಕೊಡುವರೆ ?
ಉತ್ತರ:—ಆದು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ.....(ಪತ್ರಿಕಾ ವರದಿ)....ಸರಿ ಯಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೀಗಿರಬೇಕು: ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರು ಯಾರ ಸಮ್ಮುಖ ದಲ್ಲಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆ ?—ಎಂದು.

*

*

*

“ ಆ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಿಳಿಜನರಮೇಲೆ ಕಟುತರವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿತು ”
(ಉತ್ತರ).... ಆಯ್ಯೋ ಪಾಪ ! ಕಾಗದದ ಅಭಾವ !

*

*

*

“ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವ್ಯಾಸಂಗ ಪೂರೈಸುವವರೆಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ”.... ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸ್ಕೂಲುಬಾಗಿಲು ತೆರೆದೇ ಕೂಡಬಹುದು.

*

*

*

“ ರಾತ್ರಿವೇಳೆ ದೀಪ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ! ”
(ವರದಿ) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಬಹುದಾದ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನೆತ್ತಬಹುದೇ ಎಂದೊಬ್ಬರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ.

*

*

*

“ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲುವ ಶಿಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ಬೇಡಿ....ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ” (ವರದಿ)—ಎಲ್ಲಿ ? ಕಚೇರಿಗಳ ಮುಂದೆ ?

*

*

*

“ಹೊಸ ಸಾಲ ಎತ್ತಿ ಹಳೆಯ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿ” (ಸಲಹೆ)..... ನಮ್ಮ
ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರದ ಗುಟ್ಟನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಬಯಲಿಗೆಳೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು.

*

*

*

“ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ವೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿರಬಹುದು; ಆದರೆ, ಪೌರ್ಣಮಿ
ವೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ತುಂಬಾ ಅಗ್ಗ!” (ಉತ್ತರ) ಇರಬಹುದು! ಆದರೆ, ನಾವು
ಹೋದಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿ ವೇಟಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲ್ಲಾ!

—0—

ಬದುಕಬಲ್ಲ ದರ್ಜೆ.

ಬೃಹತ್ ಚರಣ

—o—

ಮನೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದೆ.....ಕಾಲಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಇಲ್ಲ! ಅಯ್ಯೋ! ಬರೀ ಕಾಲು! ಎರಡೂ.....ಬರೀ ಬರಿ! ಎಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ? ಸಾಯಂ ಕಾಲ ಸೋಮಣ್ಣನ ನ್ನೇಹಿತನ ಜೊತೆ ಪಾರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡಿ, ಕಲ್ಲುಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ತಿಂದು.....ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗಲೂ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಲಿ ಇತ್ತು.....ಯಾಕೆಂದರೆ, ಐದುಲೈಟ್ ಹತ್ತಿರ ಮೊಳೆ ಎದ್ದಿದೆ ಅಂತ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಿಂತು ಕಲ್ಲು ಆರಿಸಿ ಜಜ್ಜಿದೆ.....ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಊಟಮಾಡಿ .....ಎಕೆಂದರೆ ಅವಳು ಹೊರಗೆ! ನಾನು ಒಳಗೆ! ಓ! ಅಲ್ಲೇ ಹಾಳಾಗಿರಬೇಕು! ಅಂಥ ಜಾಗದಲ್ಲೇ ತೊಗಲು ಕಳ್ಳರೆಲ್ಲ ಸೇರುವುದು.....ಹೊಸಾ ಹೊಸದು..... ಪೋಲಾಪುರದ್ದು .....೩ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ.....ಒಂದು ವಾರ ಕಾಲಿಗೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವಳ ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು..... ಹೋಟಲಿನನ್ನಾ ಮುಚ್ಚಿರುವುದಿಲ್ಲ.....೧೧-೩೦.....ಅಂದರೆ ಹಿಂದಿನ ೧೦-೩೦ .....ಇರಬಹುದು.....ಶೇಷಗಿರಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಇಸ್ಪೀಟ್ ಆಡಿರಲಾರೆ.....

ಸರಿ! ಎದುರು ಮನೆ ಎಂಕಣ್ಣನನ್ನು ಎಚ್ಚಿಸಿ ಸೈಕಲ್ ಸಾಲ ಇಸುಕೊಂಡು ದೀಪ ಹೊತ್ತಿಸಿ ನನ್ನ ವರ್ತನೆ ಹೋಟಲಾದ “ವೆಂಗಾಯ ವಿಲಾಸ”ಕ್ಕೆ ತುಳಿದೆ. ಅವನೋ ಪರಮ ಸಿಡುಕ. ಇನ್ನೇನು ಗೋಮಯವಿಕ್ಕಿ ಗೊರಕೆ ಹೊಡೆದೇನೆ, ಅಂತ ಆಕಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ. “ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಇಲ್ಲಿ!” ಅಂತ ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದೆ. “ಚಪ್ಪಲಿ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೇ ನುಗ್ಗು ತ್ತೀರಲ್ಲಾ! ನಾನೇನು ಅದನ್ನು ಒಲೆಯೊಳಗಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಯೇ?” ಅಂತ ಆತ ಗದರಿಸಿದ. ಆತನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಪೋಲಾಪುರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಹಜಾರದವರೆಗಿನ ಆ ಪಾದರಕ್ಷಾ ಪುರಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದೆ.

ಆಗ ಅವನಿಗೆ ಮೆದುಳಿನ ಮಂಕು ಹರಿಯಿತು. “ನಿಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ದೊಂಗಿಲ್ಲ. ಖಾಯಂ ಊಟಗಾರರೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ಕಾಲಿಗೆ ತಗುಲಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ” ಅಂದ. ಕಂಗಾಲಾದ ನನ್ನ ಅಂಗಾಲುಗಳು ಚೇತರಿಸಿ ಕೊಂಡುವು. ಹಿಮ್ಮಡಿಗಳು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಮಿಡಿದುವು. “ಎಲ್ಲಿ? ಅವರ ಹೆಸರೇನು ಅವರ ಮನೆ ಎಲ್ಲಿ?” ಎಂದು ಆತುರಿಸಿದೆ.

“ಇಲ್ಲೇ! ಇದೇ ಬೀದಿ ಕೊನೇ, ಮನೆ, ಔಟ್‌ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿದಾರೆ.....ಅವರ ಹೆಸರು ವಾಮನರಾವ್ ಅಂತ.....ಅವರು ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಕೈ ತೊಳೆದು ಇಲ್ಲಿಗೆ

ಬಂದಾಗ, ನಿಮ್ಮ ಚಪ್ಪಲಿ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಇತ್ತು.....ಅವರದೂ ಪರಾರಿ, ಪರೋಪ
ಕಾರಿಯಾಗಿತ್ತು.....ಅದಕ್ಕವರು ಸ್ವಾಮಿ! ಎಲ್ಲೋ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿರಬೇಕು
.....ನನ್ನದೂ ಪೋಲಾಪುರ.....ಅದರೆ, ಇದು ಯಾರೋ ಬೃಹಚರಣದವರದು
.....ಬಂದರೆ ಹೇಳಿ" ಅಂದಿದ್ದರು. ನೀವೀಗ....."

ಅವರ ಮಾತು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ, ನಾನು ಗಾಡಿ ಹತ್ತಿ
ತುಳಿ ತುಳಿದು ಮುಂದುವರಿದೆ. ಬಂಗಲಿಯ ದಿಡ್ಡಿಬಾಗಿಲಿಗೇನೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿ
ಕೇಲಿಸಿದರು! ಇನ್ನು ನಾನು ಗೋಡೆ ಹಾರಿ, ಅಲ್ಲೇ ಬೊಗಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾಯಿ
ಬಾಯಿಗೆ ಕಾಲಿನ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನಿಸದೆ, ಔಟ್ ಹೌಸ್‌ನವರನ್ನ ಎಬ್ಬಿಸಿ..... ಬೇಡ,
ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ, ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ.

ಆ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳ ಕನಸು! ನಂದಿಗ್ರಾಮ, ಬೇಲೂರು
ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ದೇವರ ಪಾದುಕೆಗಳು, ಒಂದೇ ಪಾದರಕ್ಷೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ
ಓಡುವ ಜೇಸನ್ ಮತ್ತು ಬೋಧಿ ಧರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪಗಳು,—ಹೀಗೆ ಸಾಣಾ
ರೀತಿಯ ಸ್ವಪ್ನಗಳು!

ಬೆಳಗಾಗುತ್ತಲೂ ಕಾಫಿಗೂ ಕಾಯದೆ, "ವೆಂಗಾಯ ವಿಲಾಸ" ದ ಬೀದಿಗೆ
ಬಿಜಯಮಾಡಿದೆ. ವಾಮನರಾಯರ ಔಟ್ ಹೌಸಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದೆ. ಚಪ್ಪಲಿ
ಎಂಬ ಮಾತು ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಲೂ ಅವರ ಮುಖ ಅರಳಿತು. ಒಳಗಿಂದ ನನ್ನ
ಪ್ರೇಮದ ಪುತ್ಥಳಿಗಳನ್ನು ತಂದರು. "ನನ್ನ ಚಪ್ಪಲಿಗಳು ಎಲ್ಲಿ?" ಎಂದರು.

ಒಳ್ಳೆ ಚೆನ್ನಾಯಿತಲ್ಲಾ! ಓ ಹೊ ಹೊ! ಅವರ ಚಪ್ಪಲಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರವೆಲ್ಲಿ
ಬಂತು? ನನಗೆ ರೇಗಿತು. "ಅಲ್ಲಿ! ನಿಮ್ಮ ಪಾದರಕ್ಷೆಗಳು ನನ್ನ ಪಾದಗಳನ್ನು
ರಕ್ಷೆಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ವಾಮನ! ಸಾನೋ
ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ! ನನ್ನ ಜಾತಿ ಬೃಹತ್‌ಚರಣ. ನಿಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಸೈಜೆಷ್ಟು?" ಅಂದೆ.
"ಐದು" ಅಂದರು. ಸಾನು ಗೆದ್ದೆ. "ನನ್ನದು ಏಳೂವರೆ!" ಅಂದೆ. ನಿಮ್ಮ
ಗೊರಸಿಗಿಂತ ತದರ್ಥ ದೊಡ್ಡದಾದ ನನ್ನ ಗೊರಸನ್ನ ಸಾನು ಹೇಗೆ ಅದರೊಳಕ್ಕೆ
ತುರುಕಲಾದೀತು.....ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ" ಅಂದೆ. ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ
ದರು.....ಮಾತಾಡದೆ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದರು

ಡಾಸಿಗ್ ನಗರವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆದ ಹಿಟ್ಟರನಂತೆ ಸಾನು ಮನೆಗೆ
ಹಿಂತಿರುಗಿದೆ. ವಾಮನರಾಯರಿಗಾದ ವಿಷಾದವನ್ನು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂತು
ವಿವರಿಸಿದೆ. ಅವಳೂ ಬಿದ್ದುಬಿದ್ದು ನಕ್ಕಳು. ಆಗ ತಾನೆ ಅವಳೂ ಸ್ನಾನ
ಮುಗಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಆ ಹೊತ್ತಿನ ಅಡಿಗೆ ಬಹು ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಳೆದು
ಹೋದ ಮೇಲೂ ಕೈಗೆ ಬಂದ, ಅಲ್ಲ ಕಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲು
ಸಾವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಚತ್ರಾನ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೆವು.....

ಉಟಮಾಡಿ, ಇಬ್ಬರೂ ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಜಗಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ಹಾಳು ಶೇಷಗಿರಿ
 “ವಿಕ್ರಮಾ! ವಿಕ್ರಮಾ!” ಅಂತ ಊಳಿಟ್ಟು. “ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ” ಅಂತ ಹೇಳಿ
 ಓಡಿಸಿಬಿಡೋಣ ಅಂತ ಅವಳೇ ಎದ್ದಳು “ನೀನು ಬೇಡ! ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ”
 ಅಂತ ನಾನೆದ್ದೆ. ಅರೆತೆರೆದ ಕಿಟಕಿಯಿಂದ ಇಣಕಿ ನೋಡಿದೆ.

ಇದೇನಿದು ಗ್ರಹಚಾರ! ಶೇಷಗಿರಿ ಕೈಲಿ ಎರಡು ಹೊಸಾ ಹೊಸ ಚಪ್ಪಲಿ
 ಗಳು! “ಎನೋ ಇದು! ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಇಸ್ವೀಟು ಮುಗಿಸಿ ಹೊರಟಾಗ ಇದನ್ನ
 ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗೋದೇ?” ಅಂದ ಶೇಷಗಿರಿ!

ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂಬರ್ ನೋಡಿದೆ. ‘೫’ ವಾಮನರಾಯರ ಕಾಲಿನ
 ಸೈಜು! ಈಗ ಇದನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು? ವಾಮನರಾಯರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ
 ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ, ಒಪ್ಪಿಸಿಬರುವುದೇ? ಅಥವಾ.....?

ಧರ್ಮಸಂಕಟ!

—ಶ್ರೀ. ವಿ.

ವಿದ್ಯಾವತಿಯರಾದ ತರುಣಿಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಧುನಿಕ
 ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ ಕೊರಗು!..... ಆಧುನಿಕ ವಿವಾಹಿತರಿಗೂ ಅದೇ ಕೊರಗು!

*

*

*

ಬೇಬಿ ಶಿಖಾಮಣಿ ಎಂಬ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಗೆ ೨೫ ವರ್ಷ ತುಂಬಿಲ್ಲವೆಂಬುದು
 ಯಾರೋ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಾತ್ಮೀದಾರ ಪ್ರಚುರ ಪಡಿಸಿದ ಸುದ್ದಿಯಂತೆ.

*

*

*

“ಸಸ್ಯಾಹಾರವೇ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನ” (ಜಾಹಿರಾತು) ಒಂಟಿಯನ್ನು
 ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ

*

*

*

“ತಾರೆ”ಗಳ ಮರುಮಾತು

(“ರಾಘವ”ನ ಹಕ್ಕಿ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ)

ತಾರೆಗಳೆ! ಚಿತ್ತರದ ಸಾಲಿನಲಿ ಮೆರೆವ ಹೆಣ್ಣುಗಳೆ!
ನೀವು ಕಂಡಿಹುದೇನು ನಿಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲಿ?
ಸಾರಿ ಸುರುಳುವುವು ಫಿಲ್ಮುಗಳು ಎನಿತೆನಿತೊ ನಿಮ್ಮ ನೆರಳಿಂದೆ!

✱ ✱ ✱

ಕಂಡುದನು ಹೇಳುವೆವು, ಕಲ್ಪನೆಯ ಕಥೆಯಲ್ಲವೆಮ್ಮ ಕಥೆಯು!
ಮೇಲೆ ರಂಭೆಯರಂತೆ ಶೃಂಗಾರ, ಬೇಟೆ
ಸೊಗದ ಮೊಗ್ಗಿನ ಎಳಸು; ಒಳಗೆ ಹೊಲಸು!
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲು ಸುಳ್ಳಾಟ ಬರಿಯ ಕಪಟ
ಬಲು ಕೀಳುತನ, ಕಪಟ
ನಮ್ಮ ಈ ಆಟ,—
ಕಂಡಿಹೆವು ಇದನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲಿ.

✱ ✱ ✱

ಹಾಳು ದಿಗ್ಧರ್ಶದಲಿ ಶೂನ್ಯ ನಿರ್ದೇಶದಲಿ ಕೊಳಲಿ ನೀವು
ಏನನಾಲೋಚಿಸುತ ಕಾಲಕಳೆಯುವಿರಿ?
ಭೀರುತ್ವದಲಿ ಮುಳುಗಿ ರೇಗಾಡದೆಯ ನೀವು ಏನಮಾಡುವಿರಿ?

✱ ✱ ✱

ನಿಮಗೆ ರುಚಿಸುವುದೆಲ್ಲ, ಇವರು ನಡೆಸುವುದೆಲ್ಲ, ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಹೆವು
ಸಾಲುಪೀಡೆಗಳಂತೆ ಒಂದಾಗುತ್ತೊಂದು
ಚಕ್ರಾತಿ ವಕ್ರಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿವೆ—
ಜಗಳವಾವರಿಸಿಹುದು ಸ್ವಾಡಿಯದ ತುಂಬ!
ಹಾಸ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಗಂಜಿ
ಓಡಿಹಳು ಶಾಂತಿ,
ಕಲೆಯ ಕಾಂತಿ!
ನಮ್ಮ ಬಳಸಾರುವಳೆ! ಎಂದೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿಹೆವು.

✱ ✱ ✱

ಕ್ಷಣಕೋಮ್ಮೆ ಏಕೆಂತು ಕಿರಿಚಿ ಕಣ್‌ಮರೆಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ತೊದಲಿ
 ಅಶ್ಲೀಲ ದಾಳದಲಿ ಬಿದ್ದು ಮುಳುಗುವಿರಿ ?
 ಮನವನಾ ವರಿಸಿರುವೀ ಮಂಕಾವುದು ? ತಿಳಿಗಣ್ಣು ಬಿಡಲು ಭಯವಾವುದು ?

* * *

ಕಲೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಳು ಎಂತೊ ಏನೋ ಎಂದು ನಡುಗುತ್ತಿಹೆವು.
 ಹಣದ, ಹೆಸರಿನ, ಹುಟ್ಟು—ಸಿನಿಮ ಕಸಬಿನ ಗುಟ್ಟು ;
 ಅದರ ಗಣಿಯನು ತೋಡೆ ನಾವು ಹಟತೊಟ್ಟು
 ಹೆಣಗುತ್ತಿರುವೆವು ; ನಮ್ಮ ಬಳಸದ್ದಿಗೇ
 ಹಾರುತ್ತಿರುವಿರಿ ನೀವು—
 ನಿಮಗಿಲ್ಲ ಗಟ್ಟು !
 ಗೆರೆ ಮೀರಿ ಬರುತಿಹಿರಿ,
 ಪುಣಮಾಡಿ ತೆರುತಿಹಿರಿ !
 ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ವಿದು !
 ನಿಮ್ಮ ಕುಡಿದಾಟಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕುಣಿದಾಟ !
 ನಮ್ಮ ನೆಗೆದಾಟಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಗೆಯಾಟ !
 ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯ ಮಟ್ಟ
 ನಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಿಯ ಮಟ್ಟ !
 ಎಂದು ಬರುವುದೊ ಏನೊ ನಿಮಗೆ ಭ್ರಮೆಯ ಭಂಗ ?
 ಎಂದು ಬಿಡುವಿರೊ ಏನೋ ಕಿಲುಬಿದೊಲವಿನ ಸಂಗ ?
 ಎಂಬ ಶಂಕೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ತಿಳಿಗಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಿಹೆವು !—
 ಸಾಕು ! ನೋಟಕ ! ನಿನಗೆ ಸಾವಿರ ನಮಸ್ಕಾರ !

—ಪಾಶಾಳಿ.

—o—

ಬಂದವರ ಕಿಸೆಯಿಂದ ಕಾಸುಕದ್ದನೆಂಬ (ಅಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿ, ಹೋಟಲು
 ಮಾಲೀಕರೊಬ್ಬರು ಯಾರನ್ನೋ ಹಿಡಿದು ಪೊಲೀಸರಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದಾಗ, ಅವನು
 ಹೇಳಿದನಂತೆ : ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನಲ್ಲ ಕಳ್ಳ.

* * *

ರಸ್ತೆಯೇ ತಮ್ಮದು ಎಂಬ ಜಂಭದಿಂದ ಕೆಲವರು ಕಾರು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ
 (ಪತ್ರಿಕೆಯ ಟೀಕೆ) ಕಾರೇ ತಮ್ಮದು ಎಂಬ ಜಂಭದಿಂದ ಕೆಲವರು ಅದನ್ನು
 ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. (ನಮ್ಮ ಟೀಕೆ)

—== ಅನರ್ಥಕೋಶ ==—

ಔಷಧಿ —ಸಾಯುವವರ ಬಾಯಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬಿಡುವ ರಂಗೋದಕ.

ಅಂತಸ್ತು —ಅಂತಃಕರಣದ ಅಶುಚಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಖಾಯಿಲೆ.

ಕೆಗ್ಗೆ —ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಚೀನರು ಹಾಕಿರುವ ನಾಮ.

ಕೆತ್ತೆ —ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುದ್ದಾಡಿಸಲು ಅವುಗಳ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದ; ಕುದುರೆಯ ನಂಟರಿಗೂ ಇದೇ ಹೆಸರು.

ಕೆಪಟಿ —ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿ.

ಕೆವರು —ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು 'ಬಿಲ್ಲು'ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ರವಾನಿಸುವ ಬತ್ತಳಿಕೆಗಳು.

ಕೆಸ —ರಸ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸವೊದಗಿಸುವ ಮಾತು.

ಕೆಳ್ಳು —ಇದನ್ನು ಸವಿಯುವವರನ್ನು ಕಂಡರೆ, ಸವಿಯದವರಿಗೆ ರೇಗುತ್ತೆ.

ಕೊಸು —“ ವಿಠಲಾಚಾರರ ಪುರಾಣ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲೇ ” ಎಂಬ ಗಾದೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ವಸ್ತುವಿನಿಂದಲೇ.

ಕೋತಿ —ನಮ್ಮ ವಂಶ ವೃಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ನೇತಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿ.

ಕೋಳಿ —ಇದನ್ನು ಕದಿಯುವವರೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಾರೆ.

ಕೆಂಠ —ಶಂಖವಾದ್ಯ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಾಧನ. ಕವಿಗಳು ಇದನ್ನು ಶಂಖವೆಂದೇ ಹೊಗಳುತ್ತಾರೆ.

ಗಡಿ —ಗಡಿಬಿಡಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಇದೇ ಮೂಲ.

ಗಂಡ —ಸಾಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಧುವಾದದ್ದು.

ಗುಡಿ —ದೇವರನ್ನು ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕುವ ಸ್ಥಳ.

ಗೋನುಯ —“ ಇದೇ ಅಂತರಂಗ ಶುದ್ಧಿ ! ಇದೇ ಬಹಿರಂಗ ಶುದ್ಧಿ.”

ಗೋಲಿ —ಹುಡುಗರೂ, ಹೀರೋಗಳೂ ಆಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಾರ್ಥ.

—ಪಾರಂತ.

ನಾ ವು ಬಿದ್ದು ಬೇಸು

(ಕಲ್ಪನಾ ಚಿತ್ರ)

ಈಗ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು; ಅಂದರೆ ನಾವು ಮಲ್ಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಾಂಪೌಂಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಗುಲಾಬಿ, ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಂಪಿಗೆ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಫಟಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನದಿಂದ ಕೂಡಿದ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು (ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಂಗಲೆಯನ್ನು) ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಡೆದದ್ದು.

ಅಗ ನನಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ನನ್ನ ಜತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅತ್ತಿಗೆಯ ಸಹಾಯವಿದ್ದುದರಿಂದ, ದೊಡ್ಡ ಕಾಂಪೌಂಡಿನಲ್ಲಿ, ಬೇಕು ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟು, ಬೆಳೆಸಿ, ಮನೆಯ ಮುಂಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂದನವನಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಅತ್ತಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಆ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ನಮ್ಮ ಬೀದಿಯವರಿಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಗಾರ್ಡನ್ನಿನ ಮೇಲೆಯೇ ಕಣ್ಣು. ಆದರೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯೂ ಬೀಳದೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಕಣ್ಣರಳಿಸಿ ನಗುತ್ತಿತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೂಗಿಡವೂ ಕೂಡ.

ನಮ್ಮ ಬೀದಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಲಾಯರು; ಹೆಸರು ಸುಬ್ಬರಾವ್. ಜೊತೆಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಕೂಡ. ಈತನಿಗೆ ದೈವಭಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿ, ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಬಂದಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ಇಂತಹ ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನಗಳ ಭೇಟಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದೆರಡು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದಾಸವಾಳ, ತುಂಬೆ ಹೂಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೋಸ್ಕರ ಅಪಹರಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಕಲ್ಪೀರಿಸಿ ಕೊಂಡ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ. ಇಂತಹ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಂದನವನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದದ್ದು, ನಮ್ಮ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನೇ ನಾವೇ ಹಿಸುಕಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ಮೊದಮೊದಲು, ಎಲ್ಲಾ ಹೂ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೂವುಗಳು ಇವರ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ನಾವು ಏಳುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ಪ್ರತಿ ಗಿಡವೂ ಬೋಳು ಬೋಳಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಾವು ನಿತ್ಯವೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಗಿಡಗಳ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಅದರ ಫಲ ಸೋಮಾರಿಯೊಬ್ಬನ, ಕಡುಪಾಪಿಯೊಬ್ಬನ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಎದ್ದು ಈ ಕಳ್ಳನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು, ನಮ್ಮ ಅಜ್ಜಿಯವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಅವರಿಂದ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದದ್ದು—“ಲೋ, ರಾಜೂ!

ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸ್ನೇಹಿತಾಂತಾಣುತ್ತೆ. ಆ ಲಾಯರ್ ಸುಬ್ಬರಾಯ್ ಕಣೋ. ದೇವರ ಪೂಜೆಗೋ ಏನೋ, ಪಾಪ ಹೂ ಕಿತ್ಯೊಳ್ಳಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ದೇವ್ರಾ, ದಿಂಡ್ರಾ, ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆ ಇಲ್ವಿದ್ರಾ, ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮಾಡ್ತಿದಾನಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕೆಯಾಗಿ, ಹೋಗ್ಲಿ ಬಿಡಿ"—ಆಜ್ಜಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡದ್ದೂ ಆಯಿತು. ನನ್ನ ತಂಗೀಗೂ, ಅತ್ತಿಗೇಗೂ ತಾವು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಪುಷ್ಪ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರರ ಪಾಲಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾಂತ ಸಂಕಟ ಇದಕ್ಕೇನಾದ್ರೂ ಉಪಾಯ ಹೂಡಲೇ ಬೇಕೊಂತ ನಾನೂ, ಅತ್ತಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕೊಂಡ್ವಿ—"ಇವತ್ತಿಂದ ಜಾಕೀ (ನಮ್ಮ ನಾಯಿ)ನ ಬಿಚ್ಚಿ, ಗಾರ್ಡನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಡೋದು. ಅದೊಬ್ಬಗ್ಯೊಕ್ಪಾ ರಂಭ ಮಾಡ್ತಂದ್ರೆ, ಈ ಲಾಯಿ ಒಂದೇ ದೌಡ್ನಲ್ಲಿ ಓಡ್ಬೇಡ್ವೇ"ಂತ ಅಂದ್ಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದೆವು.

ಎರಡು ಮೂರು ದಿನಗಳು ನಮ್ಮ plan ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಹೂವೂ ಕಳ್ಳತನ ವಾಗದೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಹಿಡಿಸಲಾರದಷ್ಟು ಆನಂದವಾಯಿತು. ಮೂರು ದಿನ ಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಪುಷ್ಪಚೌರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದೇನಿದು? ನಮ್ಮ ಜಾಕೀನೂ ನಮ್ಮೆ ಬಿಡ್ತೇ ಹೇಗೆಂತ ನಾನಂದ್ಕೊಂಡೆ. ನಮ್ಮತ್ತಿಗೆ "ಎಲ್ಲೋ ನಾಯಿನ್ಬಿಚ್ಚಿ ತಿರುಗಾಡ್ಲಿಕ್ಕಿಡಿಲ್ಲಾಂತಾಣುತ್ತೆ"ಂತ ನನ್ನನ್ನೇ ದಬಾಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ, ನಡೆದ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಲಾಯರ್ ಮುಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಬರೀ ಕ್ರಿಮಿಗಳೇ. ಅವರಿಗಿರೋ ಬುದ್ಧಿ ನಮಗೆಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು? ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೊನ್ನೆ ಯಿಂದ್ಲೂ, ನಮ್ಮ ಜಾಕೀಗೆ ಬೆಳಗ್ಯೆ ಚೌರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದೇಟ್ಲಿ, breakfast arrange ಮಾಡಿರೋವಾಗ್ಯೆ, ನಮ್ಮಾಕೇ ನಾನ್ವೇಳಿದ್ದಾಗೆ ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿಬಿಡ್ತು. ಈಗ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮೂರೇ ಮೂರ್ಕಾಸು ಖರ್ಚು—ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ರೊಟ್ಟಿ ಅಂಗಡಿಯ ಒಣಗಿದ ಬ್ರೆಡ್‌ನ ನಮ್ಮ ಜಾಕೀಗೆ ಲಂಚ ಕೊಡೋಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟ, ಆ ಪ್ರಾಣ.

ಇಷ್ಟರವರೆವಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರೆಗೂ ಹೋಗದ ಈ ಸುದ್ದಿ ಅವನಿಗೂ ಮುಟ್ಟಿತು. ಅವನೂ ಒಂದೊಂದು plan ಮುಂದಿಟ್ಟೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡ ತೊಡಗಿದ. ಕಾಂಪೌಂಡಿನ ಗೇಟಿಗೆ ಬೀಗ ಹಾಕಿದ—ಆದರೇನು, ಆ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಮೈ ಕೈ ತರಚಿಕೊಂಡಾದರೂ, ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಧುಮುಕಿ, ತಸ್ಕರಕ್ಕೆ ತನ್ನ ತನು ವನ್ನೇ ಧಾರೆಯೆರೆದ. ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಮುಳ್ಳನ್ನೆಬ್ಬಿಸಿ, ಗೋಡೆಯನ್ನು ಹತ್ತಲಾರದೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿವಿ, ಆದರೇನು? ತನ್ನ walking stickನಿಂದ ಮುಳ್ಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒತ್ತರಿಸಿ, ಚೆಪ್ಪಿ ಮೊದಲಾದ ಅಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೇ ಇಲ್ಲ, ಆ ಕಳ್ಳಾಗ್ರೇಸರ. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು slogan ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು, ('ಲೋ, ಹೂವಿನಕಳ್ಳ' ಇದೇ ಆ slogan) ಆತ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರಲ್ಲಿ ಎಡೆಬಿಡದೆ ಕೂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಅವನಿಗೂ ಕೇಳಿ ಕೇಳಿ ಬೇಜಾರಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಆತ. ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನೂ

ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದ. ನಾನೂ ಎದುರಿಗೇ ಇದ್ದೆ; ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಮನಸ್ಸೇ
ಅಂದು, ಅಡಿ ಈ ತಸ್ಕರೇಶನನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಿ ನನ್ನ
ಕೂಗಿ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸಾಮಾನುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.
ಅದೇ ತಕ್ಕ ಸಮಯವೆಂದೋ ಏನೋ, ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎರಡೆರಡು
ಕಿತ್ತಲೆ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮಿಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ, “ಜೀವಣ್ಣರಾವ್ (ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಹೆಸರು)
ಮನೇಲಿ ಲಕ್ಷಪೂಜೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾಳೆ ನಮ್ಮಾಕೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ಹದಿನೈದು ದಿನ,
ನಿಮ್ಮ ಮನೇಲಿರೋ ಹೂ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು permission ಕೊಡಿ.
ಬೆಳಗ್ಗೆ ಆಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸ್ತೇನೆ. ಅಂಗಡೀಲಿ, ಆ ಹೂವು ಕೊಡೋನಿಗೆ ಎಷ್ಟು
order ಮಾಡಿದ್ರೂ ಅವನ್ನೊಡ್ಡಿರೋದ್ದಾಲದು” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು
ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನದು ಸ್ವಲ್ಪ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. “ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ” ಎಂದು ಆತನನ್ನು
ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಟ್ಟುಮಾಡಿ, ಲಾಯರ್ ಸುಬ್ಬ
ರಾಯರ ದೇವತಾರ್ಚನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಮಸ್ತ ಪುಷ್ಪ
ಗಳನ್ನೂ reserve ಮಾಡಿಸಿದ.

ಈಗಂತೂ ಆತ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ, ಎಂದೂ ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟುವುದರೊಳಗೇ
ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆಸಾಮಿ, ಹೊತ್ತು ಮೀರಿ ಬಂದು ಎಲ್ಲರೆದುರಿನಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ನಂದನ
ವನವನ್ನು ಬೋಳುಮಾಡಿ ಹೋಗಲಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಮೊನ್ನೆ ಆತನ ಪತ್ನಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದರು. ತಮ್ಮ ಪೂಜೆ ನಿತ್ಯವೂ
ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುದರ ಫಲವಾಗಿ, ನಮ್ಮತ್ತಿಗೆಯವರಿಗೆ ಅಡಕಲೆ
ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತಿಗೆ ಮಾತು ಬಂದು, “ಎಂತಹ ಕಾಲವಮ್ಮ, ಸೀತಮ್ಮ ಇದು!
ಹಾಳು ತುಂಬೇ, ಬಿಂದಿಗೆ ಹೂವಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಾರೆಂತ ಈ ಹೂವಾಡಿಗರು.
ಲಕ್ಷ ಪೂಜೆ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಿರಲಿ, ನಾನು. ಈ ಹೂವಾಡಿಗರಿಗೆ ತೆತ್ತೂ ತೆತ್ತೂ
ಸಾಕಾಗ್ಲೋಗಿದೆ ನಮ್ಮನೆಯೋರ್ಗ್” ಎಂದು ಅಂದೇಬಿಟ್ಟರು. ನಮ್ಮ ಅತ್ತಿಗೆ
ವೆಚ್ಚು ಮೋರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಆಕೆಯನ್ನೇ ಮಿಕಮಿಕನೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಹೇಳಿದೆ—“ಈ ಉದ್ಯಾನವನ ನಮಗೆ ಬೇಡ.
ಇನ್ನು ಕಷ್ಟಪಡೋದ್ದೇಡ. ಈ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ನಿಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಡೀ”ಂದೆ.
ಹಾಗೆಯೇ ಏನೊಂದೂ ಪ್ರೋಷಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಗಿಡಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಣಗಿ, ಹೂ ಸಿಕ್ಕದೇ
ಹೋಯಿತು ಆ ಲಾಯ್ಲಿಗೆ.

ಆದರೇನು? ಎದುರು ಮನೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪುಷ್ಪಕರಂಡಗಳೇ
ಕಳ್ಳತನವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಸುದ್ದಿ.....ಇಂತಹವರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ
ನೀವೇನೂ ಹಾಕಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರೆಷ್ಟೋ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ.

—[ಕಾಲ್ಪನಿಕ]—

—“ಪಂಡಿತ”

— 0 —

ಸಮಾಜದಲ್ಲೊಂದು ಸಭೆ

ಉಪನ್ಯಾಸಿಕೆ—(ಥಟಕ್ಕನೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಗಾಬರಿಗೊಂಡ ವದನದಿಂದ) ನಾನು ಬರುವುದು ತಡವಾಯಿತು, ಕ್ಷಮಿಸಿ. ನೀವೇಯೋ ಮರಕತಮ್ಮನವರು?

ನಾಮಗಿರಿ—ತಡವೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಬನ್ನಿ..... ಇನ್ನೂ ಯಾರೂ ಬಂದಿಲ್ಲ..... ಆರಾ ಮವಾಗಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ..... ನನ್ನ ಹೆಸರು ನಾಮಗಿರಿ. ಮರಕತಮ್ಮನವರು ಇವ್ವರಲ್ಲೇ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಉ—ಇದೇ ತಾನೆ ವನಿತಾ ಸಮಾಜ? ಮಿಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲೇ ತಾನೆ?

ನಾ—ಅಯ್ಯೋ! ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಾಜ ಬೇರೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಇದರ ಗತಿಯೇ ಹೀಗಿರುವಾಗ?..... ಇಲ್ಲೇ ಇವತ್ತಿನ ಮಿಟಿಂಗು .....ಅದಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬರೂ ತಲೆಹಾಕಿಲ್ಲ!

ಉ—ತಲೆಹಾಕದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ಮರಕತಂ ಅದರೂ ಬರಬೇಡವೆ? ನಾನೇ ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊಡುವವಳು! ಇವತ್ತು.

ನಾ—ಅಯ್ಯೋ! ನೀವೇ? ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ! ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ..... ಇನ್ನೊಂದು ಕುರ್ಚಿ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಬರುವವರೆಲ್ಲ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆರಡು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ..... ಅಕೋ! ಸುಬ್ಬಣ್ಣಮ್ಮನವರು ಬಂದರು..... ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೇಗನೆ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ!..... ಸುಬ್ಬಣ್ಣಮ್ಮನವರೇ! ಇವರೇ ಅಂತೆ ಲೆಕ್ಚರ್ ಮಾಡುವವರು!

ಸು—ಏನು? ಇವರೇ?

ನಾ—ಹೌದು! ಇವರೇ! ಕೇಳಿ ಅವರನ್ನೇ!

ಉ—ಲೆಕ್ಚರ್ ಕೊಡುವವಳು ನಾನೇ! ಆದರೆ, ಕೇಳುವವರು ಯಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಸು—ನೀವೇನೂ ಕೊರಗಬೇಡಿ..... ಮರಕತಮ್ಮನವರು ಮೂಗುತಿಗೆ ದಾರ ಕಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತಾರೆ ಜನಗಳನ್ನು..... ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಚೀಚೆಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳೇ ಕಡಿಮೆ..... ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೂಡ ಆರಕ್ಕೋ ಮೂರಕ್ಕೋ ಇಣಕಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ, 'ಲೆಕ್ಚರು' ಅಂದರೆ,

ಹೆದರಿ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ! ಇವರಿಗೆ ಅಂತ ಹರಿಕಥೆ, ಸಂಗೀತ ಅಂತ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆ
ಪ್ರೋಗ್ರಾಫುನ್ನೇ ಸದಾ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ನೀವೇ
ಹೇಳಿ.....

ನಾ—ತಮ್ಮಂತಹವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಅಪರೂಪವಾಗಿರುವಾಗ.....

ಉ—ಇಲ್ಲಿನ ವಿಷಯ ಹೀಗೆ ಅಂತ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನಾನೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.....

ಸು—ಹಾಗೆನ್ನಬೇಡಿ!.....ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಬೇಜಾರು ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ.
ಇವತ್ತು ಶುಕ್ರವಾರ.....ಹೆಂಗಸರೆಲ್ಲ ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಅಂತ ತಿರುಗು
ತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.....ನಮ್ಮೂರು ಇನ್ನೂ ಹಳ್ಳಿ! ಕೊಂಚ ತಡವಾಗಬಹುದೇ
ಹೊರತು ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕರಿಗೆ ಜನ ಏನೋ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ.

ನಾ—ಮದುವೆ ಗಲಾಟೆಗಳು ಬೇರೆ.....ಎನಿಲ್ಲ ಅಂದರೂ ಈಗ ಈ ಊರಲ್ಲಿ
ಹನ್ನೆರಡು ಜಪ್ಪರ ಇದೆ.

ಸು—ಒಂದು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಆಣೆ!

ನಾ—ಅಕೋ! ಬಂದರಲ್ಲ!

ಉ—ಯಾರು ಅವರು?

ನಾ—ಅವರೇ ಪಾತಜ್ಜಿ.

ಸು—ಪಾತಜ್ಜಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೇ ನಿಮಗೆ? ಪಾಪ.....ಪಾತಜ್ಜಿಗೆ ಎಸ್ಪೆಕ್ಟ್ರೆಡು
ವರ್ಷ. ಅರಳು ಮರಳು.....ಅದರೂ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏನೇ ನಡಿ
ಯಲಿ.....ಕಡೇ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕರೇ ಆಗಲಿ.....ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನಾ—ಕಿವಿ ಬೇರೆ ಕೇಳಿಸದು ಅವರಿಗೆ.

ಸು—ಹುಂ.....ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡರೆ ಸಾಕು, ಅಂತಾರೆ.

ನಾ—ಕಣ್ಣು ಕೂಡ ಕೊಂಚ ಮಂದವೇ!

ಸು—ಅಂತು, ಸಭೆ ತುಂಬುತ್ತೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ, ನಾಮಗಿರಮ್ಮನವರೇ! ಆ ಮೂಲೆ
ಅವರದೇ, ಈ ಸಮಾಜ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂದಿನಿಂದ.

ಉ—ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವವಳು ಯಾರು?

ಸು—ಅದೊಂದನುಕೂಲ, ಪಾತಜ್ಜಿ ಬಂದರೆ, ಮೊಮ್ಮಗಳೂ ಬರುತ್ತಾಳೆ ಜೊತೆಗೆ
.....ಅವಳೂ ಅಷ್ಟೆ! ಕೊನೆತನಕ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಳೆ.

ನಾ—ಅಕೋ ! ಶಿಶುವಿಹಾರದ ಹುಡುಗಿಯರು ಬಂದರು ! ಇನ್ನು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.....

ನಿಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕರು ನೆರವೇರಿದ ಹಾಗೇನೆ !

ಉ—ಯಾಕೆ ?

ನಾ—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನ ಬರುವುದು ಕಡಿದು ಅಂತ ಹೆದರಿಕೆ ಬಂದ ದಿನ, ಮರಕತಮ್ಮ ನವರು ಆ ಮೇಡಂಗಿ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.....ಅವರು ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪಿಕ್ಕಿ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸು—ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನಾಲಾಣೆ, ಎಂಟಾಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮರಕತಮ್ಮನವರು.

ನಾ—ನೀವೇನೂ ಹೆದರಬೇಡಿ ! ಹುಡುಗಿಯರು ತೆಪ್ಪಗೆ ಕೂತಿರುತ್ತವೆ.

ಸು—ಅಕೋ ! ಮರಕತಮ್ಮನವರೂ ಬಂದರು ! ಅವರ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳೂ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಪಾಪ, ಮರಕತಮ್ಮನವರು ಎಳೆದ ಕಡಿ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.....

ನಾ—ಮರಕತಮ್ಮನವರು ವಂದನಾರ್ಪಣ ಮಾಡುವಾಗ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟುವುದ ಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅವರು ಬಂದಿರುವುದು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಟ್ಟುತ್ತಾರೆ.

ಸು—ಎಂತಹ ಲೆಕ್ಕರಾದರೂ, ತೆಪ್ಪಗೆ ಕೂತಿರುತ್ತವೆ.

ನಾ—ಮಕ್ಕಳು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಮೇಡಂ ಗಂಡಾನೂ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ !

ಉ—ಮರಕತಮ್ಮನವರೇ ! ಬನ್ನಿ !

ಮರಕತಮ್ಮನವರು—ಅಯ್ಯೋ ! ಆಗಲೇ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಿರಾ ? ಏನು ಮಾಡೋದು ರಂಗನಾಯಕಮ್ಮನವರೇ ! ಇಷ್ಟು ಜನ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡವಾ ಯಿತು ನೋಡಿ.

ಉ—ನಿಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನವರ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟು ತ್ತಾರೆ ತಾನೆ ?

ಮ—ತಟ್ಟಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದೇನೆ. ಕೇಳುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ತೂಕಡಿಸಬೇಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದೇನೆ !

ಉ—ಹಾಗಾದರೆ, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣವೆ ?

ಮ—ಹುಂ. ತಟ್ಟಿರಮ್ಮ.....

—ಶ್ರೀಮತಿ ಕೇಸರಿ.

—o—

ಅಷ್ಟೇನೆ—“ಕಾಲ್ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಿ. ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ವೆ” ಅಂದ ಹಾಗಾಯಿತು
—ಅದಕ್ಕೇ ಕೇಳಿದೆ.

ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿ

ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿ, ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿ, ಎಂದೊಬ್ಬ ಹುಡುಗಿಯು ಒಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ದ್ದಳು. ಅವಳು ಬಿ. ಎ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಳು. ತುಟಿಗೆ ರಂಗಿಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದಳು. ಹಾಗೂ ಎರಡು ಜಡೆ ಮಧ್ಯಕ್ಕೂ ಮಲ್ಲಿಗೆ ದಂಡೆ ಇಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದಳು.

ಇವಳ ತಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಡೀ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಶಾರದ, ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರ. ಇವಳ ತಾಯಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ—ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರನೀಶ್ವರಿ. ಅವಳಿಗೆ ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲದ್ದು ಒಂದೇ—ಗಂಡ.

ಒಂದಾನೊಂದು ದಿನ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡಂದಿರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಗಳಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತ ಬಂದು, ಹೊಸಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ, ಚಲನ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಪ್ರತಿಮ, ಅಲಂಕಾರ, ಅಜೇಯ, ಅಕಾರಾದಿಯಾದ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬೇಗ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹೇಗೂ ಬೆಳೆದ ಹುಡುಗಿ ಅವಳನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು, ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿಯನ್ನು ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ, ಇಳಿದು ಬಾ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಸರಿದು ಬಾ ತಾಯಿ, ಸರಿದು ಬಾ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು ನಿರುತ್ತರ. ಸರಿಗೆಯದು ಬಂದಿಹುದು ಬೇಗ ಬಾ ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಆಗ ಮಹಡಿಯಿಂದ ವಾಲಾಡುತ್ತ ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು ಎದುರು ನಿಂತಳು ಕುವರಿ.

ನಿನಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅನುರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನು ಅದನ್ನು ಕೇಳಲು ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದು ಎಂದು ತಂದೆಯು ಹೇಳಿದನು.

“ನನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೇನು ಅಮ್ಮನು ಅಂದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಂತೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟ ಏನು”

ತಂದೆಯು ತಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಆಕೆಯು ನೋಡದೆ ಇದ್ದಾಗ ನೋಡಿದ.

“ಯಾರಾದರೂ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು ನೀನು. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅಳಿಯನನ್ನು ನಾನು ಹುಡುಕಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಮಾಡದ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಅಳಿಯ ನನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಊರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿದ.

ಈ ಸುದ್ದಿಯು ಹೊರಬಿದ್ದ ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಮಾವಿನ ತೋಟಿನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಮಿಾನಾಕ್ಷಯ್ಯನು ಬಂದು “ರಾಯರೇ ನಾನು ನೂರಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ಮೂರಡಿ ನೀರಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ಈಜಲೆತ್ತಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ತಲೆಯ ಮುಂಭಾಗವು ಹೀಗೆ ಉಬ್ಬಿರುವುದು. ಈ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಬಿ. ಎ. ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಾವಿನ ತೋಪನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಹಣ್ಣುಗಳು ಬಲು ಚೆಂದ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರ್ತಿಯ ಕೈಹಿಡಿಯಲು ಸಿದ್ಧ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

“ನೂರಡಿ ಎತ್ತರ ಸಾಲದು. ನೂರೈವತ್ತಡಿಯಿಂದ ಹಾರಿದವರಿದಾರೆ. ಇನ್ನೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ಹಾರಿದರೆ ಆಗ ನೋಡೋಣ”

“ಸರಿ, ಇನ್ನೂರಡಿ ಎತ್ತರದಿಂದ ಈಜಲು ಧುಮುಕಿದವನ ದೇಹವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪೋಲೀಸರು ಪತ್ತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಿ”

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬಾತ ಬಂದ. “ನಾನೊಬ್ಬ ಗ್ರಂಥಕಾರ. ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ವಿಮರ್ಶಕನಾರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ಚೆನ್ನು ಒಂದಾದರೂ ಖುದ್ದಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆದುದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ” ಎಂದ. “ಯಾವುದಾದರೂ ಪುಸ್ತಕವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿತ್ತೆ?” ಎಂದು ತಂದೆಯು ಕೇಳಿದ “ಹೌದು” ಎಂದು ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಂದ. “ಹೋಗಿಬಾರಯ್ಯ” ಎಂದ ತಂದೆ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ನಿರಾಶನಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮಂಡೆ ಜಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ತಲೆಯಿಲ್ಲದವ ನಾದ. ಅಂದಿನಿಂದಾಚೆಗೆ ಆತ ಖರೆದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮಾರಾಟವಾಗಲಾರಂಭಿಸಿತು.

ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿಯು ಆಗ ತಂದೆಗೆ ಹೇಳಿದಳು. “ಅಪ್ಪಾ ನಾನು ಹೀಗೇ ಓದಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಹಣ ನೋಡಿ ನನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿಯಲು ಬರುವವರೆಲ್ಲಾ ಹೀಗೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.” “ಹಾಗುಂಟೆ ಮಗಳೆ. ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರದ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಹಸವಂತನು ಅಳಿಯನಾಗಲೇ ಬೇಕು. ನನ್ನ ಕೈಲಾ ದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಬೇಡ ಎಂದರೂ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಪಾರ್ಥನಾದ ನಾನೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದಂದು, ಇನ್ನೂ ಆತುರದಿಂದ ವರಾನ್ವೇಷಣಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದನು.

ಮಗದೊಬ್ಬ ಭಾವೀ ಅಳಿಯನು ಬಂದನು. ಆತನೂ ಭಾವೀ ಮಾವನ ತೋಟಗದ್ದೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದನು. ಅತ್ತೆಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಕಂಡಿದ್ದನಾದರೂ ಭಯಪಡದೆ, ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಬಂದನು. ನಾನೊಬ್ಬ ಪ್ರವಾಸಿ, ಬರ್ಮಾ ದೇಶದ ಗಡಿನಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿನ ತನಕ ಯಾವ ಭಾರತೀಯನು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೊಡನೆ ಉಟಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಅವರಲ್ಲೂ ನಾಗರಿಕತೆಯುಹಬ್ಬಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡಿ

ದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನರ ಭಕ್ಷಕರ ಕೈ ತಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಇಂತೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ. "ನರಭಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಊಟಮಾಡಿದೆಯಾ" ಎಂದು ಶಂದೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಆತನು ತಿರುಗಿ "ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನರಭಕ್ಷಕರೊಡನೆ ಊಟಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಆಮೇಲಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಅಳಿಯ ಆಗಲು ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ" ಎಂದು ಪೂರ್ವ ಗಡಿನಾಡಿಗೆ ಒಂದೇ ಉಸುರಿಗೆ ಹೊರಟನು ಮಾರನೆಯ ತಿಂಗಳೇ ಕಾಗದ ಒಂದು ಬಂದಿತು ನರಭಕ್ಷಕರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿದೆ. ಅವರ ಪಾಳೆಯಗಾರನ ಪರಿಚಯವಾಯ್ತು" ಎಂದು. ಮಾರನೆಯ ವಾರವೇ ಪಾಳೆಯಗಾರನಿಂದ ಕಾಗದವೂ ಬಂತು. "ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಿತನು ಬಲು ರುಚಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಹೀಗೇ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಚಿತ ರನ್ನು, ಪುಷ್ಪಕಾಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿ" ಎಂದು.

ನಾಡೀ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರನು ನಿರಾಶನಾದನು. ಲಕ್ಷಾಧೀಶ್ವರೀಶ್ವರಿಯು ನಿಟ್ಟು ಸಿರು ಬಿಟ್ಟಳು.

ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿಯು ಆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ತುಂಟನೊಬ್ಬನು ಹುಡುಗರೊಂದಿಗೆ ಪಟ ಆಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹರಿಣಾಕ್ಷಿಯು ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ಚಿಗಿದು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಪಟದ ದಾರವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈ ಬಿಟ್ಟನು. "ಹಾರುವ ಪಟ ಏನು ಚೆನ್ನ. ನಡೆಯುವ ಪಟದ ಮುಂದೆ" ಎಂದನು. "ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆ" ಎಂದು ಕೇಳಿದನು. "ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ" ಎಂದಳು ಪ್ರೇಮ ಕುವರಿ. "ಈ ಹಳೇ ಕುಹಕಿಡಿಯನ್ನು ಹೇಳಲು ಇದು ಸಮಯವೇ" ಎಂದನು. "ಹೋಗೋ ಹೋಗೋ ಮಲ್ಲ. ಈ ಮಾತೆಲ್ಲ ಏಕೆ" ಎಂದಳು. ಪರಸ್ಪರ ವಾಗ್ಯುದ್ಧವು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕಡೆಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಕಲ್ಲಿನ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಆತನ ಹತ್ತಿರ ಇದ್ದ ಕಡಲೇ ಕಾಯಿಯನ್ನು ತಿಂದರು. "ನಾಳೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಮಾಜದ ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ" ಎಂದಳು. "ನಾನೂ ಪಟಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಬರುವ ತನಕ" ಎಂದನು. ಅಂತೇ ಆಯಿತು. ಮರುದಿನವೂ ಹಾಗೇ ಆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕುವರಿಯು ಎಂದಳು, "ನಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೇ ಚೆನ್ನಲ್ಲವೇ" ಎಂದು. "ಅದಕ್ಕೇನು ನಾಳೆಯೇ ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೇನು ಹೆದರಿಕೆ" ಎಂದನು.

ಮಾರನೆಯ ವಾರ ನಾಡೀ ಶಾಸ್ತ್ರಕಾರರನ್ನು ರಾಹುಕಾಲದಲ್ಲೇ ಕಂಡನು. "ನಿಮ್ಮ ಚರಸ್ಥಿರ ಸ್ವತ್ತುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಲೀಕನಾಗಲು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದನು. "ನನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು —ಯಾರೂ ಮಾಡದ ಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕು. ನೀನು ಯಾರು. ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೆ. ಯಾಕೆ ಇರುವೆ, ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹೇಗೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗುವೆ" ಎಂದನು.

“ನೊನ್ನೆ ಥಾರ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ಕುಪರಿಯನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೆ. ಯಾರೂ ಈ ಸಾಹಸದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗೇನೆನ್ನುವಿ” ಎಂದನಾ ಆಳಿಯ.

ಪತ್ರ ಕಾಗದಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾರನೆಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮುಗಿದುವು. ಆಗ ಅತ್ತೆಯ ಜೋರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರಾಯಿತು. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಊಳಿಗದವರೆಂತಾ ದರು. ಆಗಂದಳಿ ಅತ್ತೆಮ್ಮನವರು, “ಅಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ ನೀವೂ ಅಳಿಯಂದಿರ ಹಾಗೆ ಜೋರಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಮುಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಡು ಪಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ” ಎಂದು.

— 0 —

“ನಿಜ, ನೀನೋ ಇದನ್ನ ಯುಗಾದಿಗೆ ಹೊಲಸ್ಕೊಂಡಿರಬಹುದು.....ಆದ್ರೆ, ಅದನ್ನ ನೀನು ಈ ಮನೇಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿರೋತನ್ನ ಹಾಕ್ಕೋ ಕೂಡ್ತು. ಯಾಕೆ ಹಾಗ್ಗೇಲ್ಲಿ ನಿಂತ ನಾನು ಹೇಳ್ಬೇಕಾಗೇ ಇಲ್ಲ.....”

ಹೀಗೂ ಉಂಟೇ !

ಅಯ್ಯೋ, ಈ ವಿಮಾದೂತರ ಕಾಟ ಎಮೆರಿಗೂ ಬೇಡರಿ. ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ ಇವುಗಳ ಔಚಿತ್ಯ ತಿಳಿದೇ. ಹೋಟಲಲ್ಲಿ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ, ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸುಳಿತಾ “ಎನ್ಸಾರ್, ಒಂದು ನಿಮಿಷ, ನೀವು ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲೇ? ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾದ ಹೊಸ ಪಾಲಿಸಿಗಳು ಬಂದಿವೆ ಸಾರ್” ಅಂತ ಆರಂಭಿಸಿ, ಜೀವ ವಿಮೆಯಿಂದ ಆಗುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಅದಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯುವ ಅನರ್ಥಗಳು ಎಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಉಪ್ಪುಕಾರ ಹಾಕಿ, ಕಥೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಒದರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಎಂತಹವನಿಗಾದರೂ ಮರಣ ಭಯ, ದೇವರಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಒಕ್ಕುರಿಸಿಬಿಡುತ್ತೆ.

ಆಲ್ಲಾರೇ, ನಾನು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಯಾರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿದರೆಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆಷ್ಟು? ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬದುಕಿರುವಾಗ ಲಾಯರ ಗುಮಾಸ್ತಿಯ ಮೂರೂ ಮತ್ತೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ, ಮೊಟಕು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ. ಆದರೂ ಜೀವವಿಮೆ ಮಾಡೋಕೆ ನನಗೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿರಲಿಲ್ಲ. premium ಮಾತ್ರ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುತ್ರರು ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಯಾರು ಬೇಡಾಂದ್ರು? ಆದರೆ, ಈ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯ ಮಾಡೋಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಲ್ಲ! ನನ್ನ ಈ ಪೀಕಲಾಟ ಆ ವಿಮಾ ದೈತ್ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಪೀಡಿಸೋದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಡವೆ? ಉಹುಂ. “ಸಾರ್ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಕಚೇರಿಯ ಜವಾನರೂ ಕೂಡ 600 ರೂ. ವರೆಗೆ ವಿಮೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಸಾರ್. ಅವರ ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳ ಹಿತ ಅಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ಸಾರ್. ನೀವು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಹೆಂಡಿರ, ಅರ್ಧ ಡರ್ಜ್ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ, ಕಾಲು ಡರ್ಜ್ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್” ಅಂತ ತಿರುಗಿ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮರೆಯಲು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಸಂಸಾರ ತಾಪತ್ರಯಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಚಿತ್ರಿಸಲು ಹೇಸುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಪಾಪಿಗಳು.

ನನಗೆ ಎರಡು ಮದುವೆ, ನಿಜ. ಆ ಪಾಪಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜ. ನಾನು ಬದುಕಿರೋತನಕ ಇವಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ಹೊಟ್ಟೆಯೋ, ಕಾಲು ಹೊಟ್ಟೆಯೋ, ತುಂಬೋ ಶಕ್ತಿ ದೇವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನಮ್ಮ ಲಾಯರ ಕಕ್ಷಿಗಾರರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಇವನ್ಯಾಕೆ ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೋ ಬೇಕು? ಈ ದೈತ್ಯರ

ಕಾಟ ಹೇಗಾದರೂ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಂತ, ತಲೆ ಕೆರೆದು ಕಡೆಗೆ ಒಂದುಸಾಯ ಹುಡುಕಿದೆ. ಹೆಬ್ಬಿಗುಬ್ಬಲೆಯ ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಯ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಫಾರಂನ್ನು ತಂದು, ಆ ಕಟುಕ ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದೆ—

ಪ್ರ—ನಿಮ್ಮ ವಯಸ್ಸೆಷ್ಟು ?

ಉ -ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ೨೦-೫೦ ಇರಬಹುದು.

ಪ್ರ—ಎದೆಯ ಸುತ್ತಳೆ.

ಉ—೧೯ ಅಂಗಲಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ.

ಪ್ರ—ಎದೆಯ ಉಬ್ಬರ.

ಉ—ಕಾಲು ಅಂಗುಲ ಸರಿಯಾಗಿ.

ಪ್ರ—ನಿಮ್ಮ ಎತ್ತರ.

ಉ—ನನ್ನ ಗೂನನ್ನು ನೆಟ್ಟಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅಳಿಸಿದರೆ ಮೂರೂಕಾಲು ಅಡಿಗೆ ಒಂದು ಗೇಣು ಕಡಿನೆ ಬರಬಹುದು.

ಪ್ರ—ನಿಮ್ಮ ತಾತಂದಿರು ಸತ್ತಿರುವರೇ ?

ಉ—ಓಹೋ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿನೆ.

ಪ್ರ—ಸತ್ತಿದ್ದರೆ (ಕ್ಷಮಿಸಿ) ಯಾವ ರೋಗದಿಂದ ?

ಉ—ಸತ್ತಿದ್ದರೆ (ಕ್ಷಮಿಸಿದೆ) ಕುಡಿತದಿಂದ.

ಪ್ರ—ತಂದೆಯವರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಉ—ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ.

ಪ್ರ—ಕಾರಣ ?

ಉ—ಹುಚ್ಚನಾಯಿ ಕಡಿದು.

ಪ್ರ—ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ವಾಸಸ್ಥಳ ?

ಉ—ಹುಚ್ಚಾಸ್ಪತ್ರಿ.

ಪ್ರ—ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ನೆರಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಉ—ಓಹೋ ಅದಕ್ಕೇನು ಪಂಜ! ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಬಾಲಗ್ರಹ, ಅನಂತರ ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು, ವಯಸ್ಸಾದ ಮೇಲೆ ತೊನ್ನು, ಕೀಲುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೂರುವುದು, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ನಾಯಿಕೆಮ್ಮಲು, ಉದರ ಶೂಲೆ, ಡ್ರಾಪ್ಪಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪ್ರ—ತಮ್ಮ ಆಯಸ್ಸನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಬಹುದಾದ ದುರಭ್ಯಾಸಗಳೇ ವೇಯೋ?

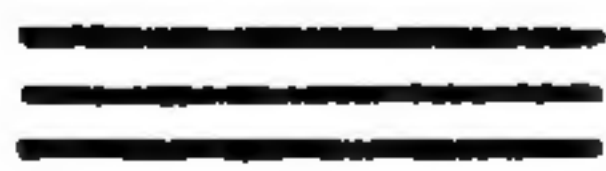
ಉ—ಇವೆ, ಹೇರಳವಾಗಿ. ಹೆಂಡ, ಚುಟ್ಟು, ಅಫೀಮು, ಇತ್ಯಾದಿ. ಇವಲ್ಲದೆ ನನಗೆ ಅಂಟುವಾಳದಕಾಯಿ ಅಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ವ್ಯಾಯಾಮ ಮೈ ಗಾಗೋಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಇದೇ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಗೀಚಿ, ಹೆಬ್ಬಿಗುಬ್ಬಾಲೆ ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಗೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕ್ವಿಲಾನ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಆದ ಗತಿಯೇ ಆಗಲೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದೇವರಿಗೆ ನೋರೆಯಿಡುವುದಾಗಿ promise ಮಾಡಿ ವಾಪ್ಸುಬರುತ್ತೇ ಅನ್ನೋ ಧೈರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಿಕೇರ್ಷ ಫಾರಂ ಜತೇಲಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಂತು ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಕೊಂಚ ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಕಂಪೆನಿಯ ಮ್ಯಾನೇಜರಿಂದ (ಅವರ ಮನೆ ಹಾಳಾಗ) ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಬಂತು.

“ಸ್ವಾಮಿ, ನೀವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ ಪಾಲಿಸಿಯು ಹಣವೂ ಬಂದು ತಲಪಿದವು. ತಮ್ಮ ದೇಹಸ್ಥಿತಿಯ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಇತರ ಪಾಲಿಸಿದಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯ ಸರಾಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ರಿಸ್ಕ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ.....

ಹೀಗೂ ಉಂಟೇ, ಸ್ವಾಮಿ? ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ, ಕಕ್ಷಿಗಾರ ವೆಂಕಟಸಾಮಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಚೊಕ್ಕಟ, ಆಪ್ತೇ ತಾನೇ?

—ದೇಶಿರಾಜ.

“ಆತ ನನ್ನ ಇಪ್ಪತ್ತೂವಾಯಿ ಕೊಡ್ಬೇಕಾದ್ದಿದೆ.”

ನಕ್ಷತ್ರಗಳು

“ದಿಟ ಅಂದರೆ, ಅವರು ಹೇಳೋದು”

“ಯಾರೇ. ಏನನ್ನೇ ಹೇಳೋದು”

“ವಾರ ಭವಿಷ್ಯ ಬರೆಯೋರು ಹೇಳೋದು. ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನ ಗುಣಾಕಾರ ಮಾಡಿ, ಭಾಗಾಕಾರಮಾಡಿ ಬರೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲ, ಅದೆಲ್ಲಾ ದಿಟ ಅಂದ್ರೆ.”

“ಇದು ಯಾಕೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ ಈಗ ನಿನಗೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ, ಎಲ್ಲೋ ಇರೋ ನಕ್ಷತ್ರ ನಮ್ಮನ್ನೇನು ಮಾಡುತ್ತೆ ಅಂತ.”

“ಇಲ್ಲಾ ನೋಡಿ. ಆ ವ್ಹಾಪ್ಪಾಣ್ಣಾಗ್ಗಾರ್ ಬರೆದಿರುವುದು ದಿಟವಾಗಿ ಬಿಡುತು. ಆ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ, ಮೇಷರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಾರ ಅಡಿಗೆಯ ಧಾಂದಲೇ ಇರಲಿಕ್ಕೆಬೇಕು, ಸೌಟು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿರಿ ಎಂದು ಬರೆದಿತ್ತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಮನೆಗೆ ತಂದು ನೋಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಮಿಟುಕಲಾಡಿ ವೆಂಕಮ್ಮ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಏಳು ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿಯಾದಾಕ್ಷಣ ಏಳು ಬಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ, ಅದರೂ ಹೀಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಒಗ್ಗರಣೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಜೋರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರಂಭಿಸಿದಳು. “ಬಿಡಿ ವೆಂಕಮ್ಮನೋರೆ, ಯಾವ ಹುಡುಗಿ ಕೂಡ ಏನು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ” ಎಂದೆ. ಹಾಗಾದರೆ, ಅವ್ವಿಯಲ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನ ಉಟಕ್ಕೆ ಕರಿ ಎಂದಳು. “ಏನು ಮಹಾ” ಎಂದು ಈವತ್ತು ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಟಕ್ಕೆ ಕರೆದಿದ್ದೆ. ನೀವು ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ, ಅವ್ವಿಯಲ್ ಮಾಡಲು ಶುರುವಾಡಿದೆ. ಮೊದಲು ತುರುಬು ತಮಿಳಿನವರಂತೆ ಒಂದು ಸಕ್ಕಕ್ಕೆ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿದೆ. ಎಲೆಯಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ವತ್ತರಿಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ. ಕಡೆಗೆ ಸೀರೆಯನ್ನೂ ಅವರಂತೆಯೇ ಉಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಅಡಿಗೆಗೆ ಶುರುವಾಡಿದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ತರಕಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಉದ್ದುದ್ದವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಗೋರಿಕಾಯಿ, ಬಾಳೇಕಾಯಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ತಿಥಿ ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ವಡವಡ ಎಂದು ಸೌಟಿನಿಂದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತ ಅವಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಆರಂಭಮಾಡಿದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಸಂಗೀತ, ರೂಪು, ವೇಷ, ಕಾಯಿಪಲ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋದಾಗ ಇನ್ನು ಅವಿಯಲ್ ಹೇಗೆ ಕೆಡುತ್ತೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ವೆಂಕಮ್ಮ ಪರಿವಾರ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಬಂದರು. ಅವಿಯಲ್ ಬಡಿಸಿದರೆ

ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇದೇನಿದು? ಜೀವತ್ ಪಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದರು. ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಬಡಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದರು. ಹಾಗೆ ಬಡಿಸಿದ್ದಾದರೆ, ಅವರು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನೀವು ತೌರುಮನೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರು. ಇನ್ನೂ ಏನೇನೋ ಅಡಿಕೊಂಡು ನಕ್ಕರು. ದಿಟ ಅಂದರೆ ಈ ವಾರಭವಿಷ್ಯ. ಮೇಷ ರಾಶಿಯವರಿಗೆ ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದಾಂಧಲೆ ಇರಲಿಕ್ಕೇ ಆಯ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಬಡಿಸುಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸೌಟು ಕೂಡಾ ಜಾರಿಬಿತ್ತು ಅದೂ ವೆಂಕಮ್ಮನೆದುರಿಗೆ. ಆಕೆ ಅದನ್ನೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತಿರುಗ ಮುರುಗ ನೋಡಹತ್ತಿದರು. “ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತೀರಿ” ಎಂದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರು ಇದನ್ನೇ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ನಿಮಗೆರಡು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದೆ ಎಂದರು.—ಮುಖ್ಯ, ದಿಟ ಅಂದರೆ.”

+

+

+

ರಾತ್ರಿ ಊಟಮಾಡುವಾಗ ಈ ಸರಸ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಊಟಮಾಡಿ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಾಗ ಆ ವಾರಪತ್ರಿಕೆಯು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡಿದೆ. ವಾರಭವಿಷ್ಯದ ಪುಟವನ್ನು ತೆಗೆದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಪುಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಶುಭ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಈ ಪುಟ ಮಾತ್ರ ಕೈಯಾಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೆಂದು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಿತು. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಅದೇ ಪುಟ ಅದರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅದೇ ಎದುರಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಲಗ್ನ ಕನ್ಯಾ. ನೀವು ಅನ್ನಬಹುದು, ನನಗೂ ಅದೇ ಎಂದು. ಆದರೆ, ಇದೇ ಫಲ ನಿಮಗೂ ಅನ್ನಿ. ಭವಿಷ್ಯ ನೋಡಿದೆ.

ಈ ವಾರ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಡು. ಆದರೆ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ಮಿತ್ರರಿಂದ ದ್ರೋಹದ ಭಯವುಂಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾನು ರೇಷನ್ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾರದ ಸಾಮಾನು ತರಬೇಕಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಇಲ್ಲಿನತನಕ ಏನೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಡಿಪೋ ಅಧಿಕಾರಿ ನನ್ನ ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತ. ಇದು ಓದ್ದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ. ನಾಳೆ ಈ ಮಿತ್ರ ಏನು ದ್ರೋಹ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ, ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮೋಸ ಆಗುತ್ತದೋ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಅಂದರೆ, ಮಿತ್ರ ಮಾರಿದ ಸಾಮಾನಿನಲ್ಲಿ ವಿಷ ಇಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ವಿಷಕಂಠನಾಗುವನೇ ವಿನಹಾ ವಿಷ ಉದರ ನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರಲಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಮಲಗಿದೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದರೂ ಈ ವಿಷಯ ಮರೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಚೀಲ ಮೂಟೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಡಿಪೋಗೆ ಹೋದೆ. ಗಲಾಟೆಯಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅತಿವಿನಯವಾದ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಕಾರ್ಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುರ್ತುಹಾಕಿ ೪ ರೂಪಾಯಿ ಅಕ್ಕಿ, ಹದಿನಾರು ಸೇರು ಎಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ತುಂಬಿಸಿದ. ನನಗೆ ಅನುಮಾನ. ಈ ಅರಬರ